

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

มหามูลนิพพานสูตร

วัดบ่อแก้ว ตำบลบ่อแก้ว กิ่งอำเภอนาหมื่น

จังหวัดน่าน จารึปีพ.ศ. 2478

รหัสไมโครฟิล์ม 88.164.01H.093-094

1. เอวมมุตต์ อิทธิสมย์ ภควา สาวตติย วิหรนติ เขตวณฺโณ อนนถปิณทิกสุส อารามะ อโฆ ภคคว สาวตติย วาสโน มนุสสสตตกมิ โหนติ สารโว พังราสัปปริสะทังหลาย อิหิ สุตตํ อันว่าสุตตํ อันนี้ มหาอนันตเถระเจ้าหากได้ สดับรับฟังเอาแต่พระอุบแก้ว คือว่าปลากแห่งสัตัพญญ พระพุทธรเจ้ามีด้วยประการฉัณใด มหาเถระเจ้าก็มาสำแดงแก่ มหาภิกษุสัปเประเจ้าเมื่อจักสังคายนา รัมมหัวที่วันนั้น ตามดั่งสัตัพญญพระพุทธรเจ้าเมื่อยังธอรมาอยู่เทศนาสั่งสอนเวเนยสัตตังหลาย วันนั้น มหาอนันตเถระเจ้ากล่าวว่ดั่งนี้แล ในกาละนั้นพระพุทธรเจ้ายังอยู่สำราญในปล่าเซตวันน อารามแห่งนายอนนถปิณทิกสุสมหาเสฏฐี วันนั้น พระพุทธรเจ้าก็จกักับด้วยเจ้าภิกษุทังหลายก็รับเอา คำ

2. พระพุทธรเจ้าด้วยคำว่ ภนฺเต อิหิ อันว่าความสวัสติจึงมีแก่พระพุทธรเจ้าว่ดั่งนี้ ผู้ข้า ทังหลายขอรัมมเทศนาแข่งพระพุทธรเจ้า ก็กล่าวว่ ภิกษเว ปญฺเณมกตพพิ สิรินาม รกขิกิ เมตตา กรณมา มุทุตา อุเบกขา นามตพพนิต ภิกษเว สุราภิกษุทังหลายปญฺเณนามชื่ออันว่านุญทังหลายนี้ ผู้มี ประหญาหากเพิงควรกะทำแท้แล อันว่าเมตตากรณณามุทุตตาดูเบกขานี้ ผู้มีประหญาเพิงจำเรียว ภาวนาแท้แล ดุสส วาจปน นวทามิ โลเกอุปฺปชมาสตนมพหุทุกขากหุโสการิจิปปิอญฺญาถ อุปฺปตสส มาสาร ทุกขิ อุตตโชตพพิ ภิกษเว สุราภิกษุทังหลาย เหตุตั้งถาษา พระตถาคตกล่าวว่ ท่าน หื้อทานรักสาสึถาวนานันชา ด้วยมีแท้แล อันว่าสัตตังหลายเกิดมาในโลกนี้ เทียรยอมประกอบด้วย โสภทุกข์มากนักละ ยาม ๑ คีกับเปอนอันเมื่อสภาวะอันต่างกันแล

3. ปุคคละผู้มีประหญาจำเพิงหันดั่งนี้ คนทังหลายผู้สัทธิเปอนดีมีเข้าของมากนักละ คียังตาย ในโลกนี้เสียแล อันนั้นแลมีด้วยประการฉัณใด แม่นว่ตนเรานี้คียี้ คียังจักตายวัน ๑ บ่อย่า คีเปอน ดั่งคนทังหลายฝูงนั้นแล อันว่าความตายนี้ คียังจักมาถึงยังทุกเมื่อแล ประการ ๑ มรณิ อันว่า ความตายนี้ คีเทียรยอมไฟแสวงหายังประโยชน์เพื่อจักข้าหื้อตายนันแล มีด้วยประการฉัณใด คีอุปฺปมาเปนดั่งช้างเข้าคน เสดิ คีแสวงหาอันมีชีวิตเพื่อจักข้าหื้อตายนันดั่งอัน อันว่าชีวิตแห่งคน พ้อยว่จักออกคีนมาเปอนอันหนวคั่นคีเปอนอันหาบได้ คีเทียรยอมขับไฟสู่ที่ตายนันจี้จี้ เปนดั่งถา คือเปนดั่งพระสุริยะอาทิตย์อันผัดเกี้ยวไฟสู่วันคั่นแล คนทังหลายนี้คียี้จักถึงเชิงตกอันตายไฟแล้ว

พ้อยเกิดมาหาประมาณไปได้ ลางคาบมีอายุได้ ๔ ปี่ ๕ ปี่ ๖ ปี่ ๗ ปี่ ๘ ปี่ แล้วพ้อยตายนั้นก็มีแล อุปมาเปนดังฟ้าเมบนัน

4. คิมี่แล ผิมี่เปนดังอัน ก็เปนดังปุมปวกน้านันแลไหลไฟไหลมานันคิมี่แล ส่วนว่าความตายนี้เปนข้าเล็กอันจับยังชีวิตแห่งสัตตแลคนทั้งหลายแล อันว่าผู้จักห้ามเสียยังเกยะนั้นเสียคิมี่แล ก็เทียรยอมมาจับหื้อตายทุกเมื่อคิมี่แล แม่นว่าพระพุทเจ้า แลพระปัจเจกเจ้า อรหันตสาวกเจ้าทั้งหลายฝูงนั้นหาโทษบ่ได้แล้ว ก็ยังนิพพานไฟแล เขาเจ้าทั้งหลายฝูงนี้ แม่นว่ามีประญาแลบุญมีเดชะทธิอันภาพ หามนุสสชาติอินทพรหมยมมราชทั้งหลาย จักมาเปรียบเทียบบ่ได้แล้ว ก็ยังรู้นิพพานไฟเสียคาย พันดั่งคนทั้งหลายอันมามีคั้นว่าท้าวพระญาทั้งหลาย ฝูงอันประกอบไฟด้วยโยธา แก้วหาร ๔ จำพวกคี่ดี พรหมณคหบดีเสฏฐีอันมีเจ้าของสมบัติเงินค้ำมากนคี่ดี คี่ข้าหื้อตายจากชีวิตไฟเสียแล ผิดังจักเอาเจ้าของเงินค้ำเอาตัวเขาแล ได้ดั่งอันแม่นอันก่อนแล้ว แม่นว่าเยยะดั่งฤคี่บ่แพ้พระยามจุราชได้

5. จึงจักลาเข้าของไว้แล้วตายไฟใจใจได้หลายคาบหลายชาติ บ่อาจจับบ่ได้ ตายไฟ เสียแล ประการ ๑ บุคคละผู้ใดจักแขวดกฎหมายรู้ยังวันแลยามอันจักตายนั้นคิมี่แล ทำเว้นไว้แก่พระพุทเจ้าแลพระปัจเจกเจ้าแล อรหันตสาวกเจ้าทั้งหลายหากรู้หากันแล้วสิ่งเดียว เหตุดั่งอันนักปราชญ์เจ้าทั้งหลายฝูงมีประญาแต่ก่อน พ้อยสละเข้าของหื้อเปนทานไฟใจๆ จักได้เปนเจ้าของคนไฟพายหน้า เมื่อเกิดเมืองฟ้า พายลุนลงมาเกิดเมืองคน อุทิสสะคำฐหื้อหาทุกข์บ่ได้ อันนี้คี่ด้วยเดชะผละอันรักสาขังสีล ๕ สีล ๘ สีล ๑๐ แล ด้วยเดชะอันได้หื้อเข้าของเปนทานคิมี่แล ประการ ๑ คี่ด้วยเดชะผละอันสงสันได้หื้อเข้าน้ำโภชนะอาหารเปนทานการกินอันชอบ คือว่าบ่ข้าสัตตคี่ชีวิตท่านมากินมาทานแล หากได้ชื่ออุตตมประหมิตด้วยอันท่านขายในกาตในสินนั้นมาเปนทาน จึงได้ชื่อว่าอุตตมทาน

6. อันประหมิตยังนักแท้แล อุปมาเปนดังฤา คือเปนดังน้ำออกบ่อนั้นแลงามนัก หาน้ำอันชุ่มแลมัวแกมบมิแล ประการ ๑ บุคคละทั้งหลายฝูงหาประญาปัญญาบ่ได้ เท่ามักใคร่หื้อเปนหน้าแก่เมืองคน คั้นว่าจักหื้อทานนั้นพ้อยมากะทำการมิจจาอันหาสลับได้ คือว่าหาคำมทุ กรุณาบ่ได้กับมาข้าสัตตคี่ชีวิตเปนดังมิจจาหิฐ มาผิดเรือนแห่งเขานันบบอริสุทธ แลคนทั้งหลายฝูงนี้ คั้นว่าเขาตายได้ไฟเสวิมหาวิบากแล้ว ก็จึงได้มาเกิดเปนสัต ๔ ดิน ๒ ดิน ด้วยอันเขาหากได้ข้าท่านตายนั้นได้ ๕ ร้อยชาติ แล้วคี่จึงจักได้พ้นจากกัมมวิบากชะแล เหตุคนทั้งหลายฝูงหาประญาบ่ได้นัน คิบ่พ้นจากทุกข์ในวิภูตสงสารนี้ได้แล ภิกขุเว ดูราภิกขุทั้งหลาย ดูพระตถาคตตรัสรู้แล้ว ก็จึงจักกล่าวเปนอุปเทศเปรียบเทียบหื้อสูท่านทั้งหลายได้ฟังฉนนันแล บัดนี้สูท่านทั้งหลายจงจักฟังเหิระ ยังมี

7. เมืองอัน ๑ สุขขเสมยังนัก เปนที่อยู่นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายฝูงมีประญาอันช่างพิจารณาหาที่อยู่อันเปนสุขหาความทุกข์บ่ได้แล เท่าว่าหนทางอันนั้นจักข้ามด่านปล่าไฟยากอันไกลนัก เปน

หนทางอันมีข้าศึกเป็นต้นว่า เสือหมีผีปล่าเนื่อกล้ำกระหนองคือว่าราชสีห์แลเสือโคร่งเสือเหลือง แล
แรดช้างมากนัก ปุคคะตทั้งหลายผู้มีประญาเหลี่ยมเขวผายอยู่กับตนหมั่นนักแล เมื่อจักไฟนั้นหื้อ
ตัดยังคำเสีย แล้วเอาเข้าของอันจักไฟกินหนทางมานักจักข้ามค่านปล่าอันไกลแลพื้นไฟถึงที่อันไกล
ยิ่งนักแลประเลียดด้วยอันละเอียดยังชาตทุกข์ทั้งมวน อันหาอนทรายบ่ได้คัมมิแล อันว่าเข้าของอันกุ
พระตถาคตะหากกล่าวว่าหื้อเอาไฟนั้น บัไซ้เข้าของแท้ คือว่ารักสาสีลพึงธัมมเมตตภาวนาเอา
แก้วทั้ง ๓ เป็นที่จึ่งที่เพ่งว่าอัน หื้อว่าพุทฺโธ เม นาโถ ธมฺโม เม นาโถ สงฺโฆ เม นาโถคังนี้

8. เป็นที่จึ่งที่เพ่งแล้ว คือว่าจักภาวนาพุทฺธคุณเป็นที่เพ่งนั้น หื้อว่า อิติ ปิ โสภควา อรหํ
สมฺมาสมฺพุทฺโธ วิชาจรณ สมฺปนฺโน สุกคโต โลกวิหฺนุ อนุตฺตโร ปุริสสทฺทมนฺนสารถฺธิ สัตถา
เทวมานุสฺสานัง พุทฺโธ ภควาติ ๓ ที่แล้วหื้อว่า โส ภควา อรหํ อิติปิโส ภควา สมฺมา สมฺพุทฺโธ อิติปิโส
ภควา วิชาจรณ สมฺปนฺโน อิติปิโส ภควา สุกคโต อิติปิโส ภควา โลกวิหฺนุ อิติปิโส ภควา สัตถา
เทวมานุสฺสานัง อิติปิโส ภควา พุทฺโธพุทฺโธ อิติปิโส ภควาอิตปิ คังนี้ ๓ ที่แล้วหื้อว่า อรหํ สมฺมา
สมฺพุทฺโธ ว่า ๓ ที่แล้วว่า พุทฺโธ ไฟเทือะ ได้ชื่อว่าภาวนาพุทฺธคุณแล คั่นว่าจักภาวนาธัมมคุณเป็นที่
เพ่งหื้อว่า สวากขาโต ภควตาธมฺโม

9. สนฺทสิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปนยิโก ปังจตุคฺ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ ๓ ที่แล้วหื้อว่า
สวากขาโต ภควตาธมฺโม สนฺทสิโก ธมฺโม อการิโก ธมฺโม เอหิปัสสิโก ธมฺโม โอปนยิโก ปังจตุคฺ
เวทิตพฺโพธมฺโม วิญญูหิติ ธมฺโม ๓ ที่แล้วหื้อว่า สวากขาโต ภควตา ธมฺโม ๓ ที่ว่า ธมฺโม ธมฺโม ไฟ
เทือะ ได้ชื่อว่าเอาธัมมคุณเป็นที่เพ่งแล คั่นว่าจักภาวนาเอาสังฆะคุณเป็นที่เพ่ง หื้อว่า สุปฏิปนฺโน
ภควโต สวากสงฺโฆ อชฺฐปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ ฉฺยายปฏิปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ สามิจิปฏิ
ปนฺโน ภควโต สวากสงฺโฆ ยทิทังจตุตตาริ ปุริสยฺคานิ อตฺถ ปุริสยฺคานิ อตฺถ ปุริสสปุคคลา เอสะ
ภควโต สวากสงฺโฆ อาหุเนยโย ภควโต

10. สวากสงฺโฆ ปาหุเนยโย ภควโต สวากสงฺโฆ ทกฺขิเนยโย ภควโต สวากสงฺโฆ อญฺชลิ
กรนิโย ภควโต สวากสงฺโฆ อนุตฺตรงฺ ปุญฺเจตฺต โลกสฺสชาติ ภควโต สวากสงฺโฆ ๓ ที่แล้วว่า สุปฏิปน
โน ภควโต สวากสงฺโฆ ๓ ที่แล้วว่า สงฺโฆ สงฺโฆ คังนี้ว่า พุทฺธคุณ ธัมมคุณ สังฆคุณ แลบุคคลผู้ใด
เอาแก้วทั้ง ๓ ประการนี้เป็นที่เพ่งคังนั้น แม่นว่าข้ามปล่าอันยี่ดยาวคราวไกลเป็นที่เนื่อกล้ำตัวร้าย
เป็นต้นว่า เสือหมีผีปล่าทั้งหลายคืบมาจะทำร้ายได้แล เท้าหื้อเอาเข้าไฟเข้าถองแลเครื่องอาวุธไฟกับ
ตนเทือะ ภิกฺขเว จูราภิกฺขุทั้งหลาย พระตถาคตะกล่าวว่า เข้าน้ำโภชนะอาหารแลเข้าไฟเข้าถอง
แก้วแหวนแสนสิ่งทั้งหลายฝู้นั้น บัไซ้เข้าน้ำโภชนะอาหาร บัไซ้แก้วแหวนเงิน

11. คำแท้ คืหากได้ผละอาณิสงส์แห่งของทานนั้นแล ภิกฺขเว จูราภิกฺขุทั้งหลาย อุ
พระตถาคตะว่าเอาดาบด้าแก้ว ๓กับตนไฟนั้น บัไซ้ดาบด้าแก้วแท้ คืหากได้อานิสงส์แห่ง
ปุคคะตยังชายทั้งหลายอันจำเรียมเมตตภาวนาแห่งมุตตตภา อูเบกขานี้แล หลอนปุคคะตผู้ใดหาก

ถามว่าดังนี้ บุคคลผู้ขึ้นใจจำเรณูภาวนาสุขบทนี้ไว้เมตตาภาวนาประเมตริยะเมตตานันยังจัก มี
ผลานิสงส์เปดดังถ้านั้นชา ว่าอัน บุคคลผู้จักแก้ ก็ควรกล่าวว่ดังนี้ ยังมีมหาเถระเจ้าตน ๑ อยู่ใน
วิหารชื่อว่า จิตตปัณฑะนั้นแล มหาเถระเจ้าตนนั้นนั่งอยู่ในคอยที่นั่นได้ ๙ เดือน แลยามเมื่อจักใกล้
รุ่งนั้นเจ้าก็มากระนิงใจว่า คู่นี้จักไปอยู่ในวิหารอันมีที่อื่นเสียในวันพรุ่งนี้ชะแล ว่าอัน เมื่อนั้นยังมี
เทวดาตน ๑ ชื่อว่ากายา อันอยู่ในคอยที่นั่น คีมานั่งอยู่ในหนทางที่อื่น

12. มหาเถระเจ้าจักมาหั้น แลคีमार้องให้อยู่ณนั้น เจ้าจึงถามว่า บุคคลผู้ใดพ้อมานั่งให้
อยู่ในคอยจิตตปัณฑะที่นี้อันชา ว่าอัน เมื่อนั้นเทวดาตนนั้นคีไหว้มหาเถระเจ้าว่า ภนเด ข้าแต่เจ้า
จักหนีเสียดูข้าดังอัน ข้าตียหนักอกหนักใจนัก ข้าก็จึงจักให้เพื่ออันแล มหาเถระเจ้าก็ถามว่า เรามา
อยู่ในที่นี้ยังมีคุณแก่สุทธานทั้งหลายอันชฤ เมื่อั้นเทวดากล่าวว่า เจ้าคูมาอยู่ที่นี้ดังอันดูข้าทั้งหลาย
คีมักตติรักเชิงกันไผมาจนนัก ก็เพราะเหตุเจ้าคูมีคำเมตตาดูข้าทั้งหลายทุกคำเจ้า ก็จึงมีความกตติ
ยินดี เชิงกันไผมา หากำผิดเถียงกันบ่ได้แล มวิสาขา เจ้าคูมาอยู่ในที่นี้เสีย ๕ เดือนแล้ว เจ้าจึงว่าจัก
ไปอยู่วิหารอันอื่นเล่าชา เทวดาตนนั้นก็จึงชำระร้องให้ว่าจักได้เป็นทุกขภัยหน้าชะแล ว่าอัน

13. ก็ให้อยู่หั้นแล มหาเถระเจ้าหั้นเทวดาคีสำแดงยังนิมิตดังอัน เจ้าก็จึงจำเรณูเมตตาภาวนา
พรหมวิหาร ๔ อันบ่ขาดสายสักวัน บ่แนทนเท่าใดได้ถึงอรหันตาในคอยจิตตปัณฑะ ที่นั้นหั้นแล
เหตุดังอัน บุคคละยังชายทั้งหลายผู้ใดยังจำเรณูสุดคเมตตาภาวนาอันนี้ดังอัน ก็ได้อานิสงส์ ๑๐
ประการ จักได้ผู้ใดชา ก็อว่า สุปตติสุตต ปตติทุชชนติ นปากสุปินปสสติ มนุสสุสาน ปิโย โหติ
อมนุสสุสาน ปิโย โหติ เทวดา รกชนติ สมณคิवासวากมม ปิตตวรตตสมมารยิตติ มกขวกโก สวชิ สิวติ
ออมุมโหการกโต โหติ ขุตรอปปตติวชนโต พรหมโลกูปโค โหติ ภาวนาดังนี้แล แม่นว่าหลับไพลแล้ว
ตื่นมาก็มีสุขทุกเมื่อแล เปนดังได้เข้าสู่สมาธิสุข อันบ่ปลิ้นบ่แปรไผมา ตื่นมา

14. ก็ขึ้นมาตรายาเดียว ๑ โหติ คีมีแล แม่นว่านอนหลับไพลบ่ฝันร้าย ก็อว่าบ่ฝันอัน
เปนโจรมาไล่ฆ่าสักอัน คีบ่ฝันได้ให้ให้รู้เรื่อง คีบ่ห่อนฝันได้ตกเหวผาที่สูงที่เลกีสักเทื่อ เทียรยอม
ได้หั้นอันเปนมังกละทุกเมื่อ ก็เหตุเทวดาททั้งหลายตนประเลฎหากตามรักษาไฟทุกเมื่อคีมี่แล อัน ๑
คี่เปนที่รักษาปฏิบัติ แก่หมู่คนแลเทวดาททั้งหลายทุกภวชาติแล บ่ห่อนได้กินจ้วนสาร กินเผ็ด กินร้อน
สักคาบ แลอันหนึ่ง คีบ่ห่อนบาดดินบาดมือด้วยหอกดาบแล เทียรยอมมิใจอันตั้งหมั้น บ่คั่งไคล้
หลงไหลลัษชาตแล มุกขวนโณ วิปัสสิติ ประการ ๑ คนเกิดมามีหน้าตาสาธูปร่างกว่าคนทั้งหลายทุก
ชาติแลคั่นว่าถึงจักตาย บ่ห่อนคั่งไคล้หลงไหลลัษเทื่อแล คั่นว่าตายไฟ ก็เทียรยอมว่าจักได้เอาตน
เมื่อเกิดที่ประเลฎ เสวยสุขสัมปตติในชั้นฟ้าแลเมืองคนคีมี่แล บุคคละผู้ใดได้เขียนคี่ดีได้สักการะ

15. ปุชาฟังคี่ดี หื้อทานเทศนาคี่ดี หื้อเอาเปนกัมมฐาน แลเมตตาภาวนาคี่ดี คีจักได้เสวย
ผลานิสงส์ ๑๐ ประการ เปนดังพระตถาคตเทศนามานีบ่อย่าชะแล ภิกขเว ดูราภิกขุทั้งหลาย
ประการ ๑ ภูพระตถาคตะกล่าวว่ หื้อชิมล้าชาในบ่ ข้ามค่านปล่าไฟพ่นนักกว่าอัน คีบ่ชิมล้า

อาชาไนยแท้ ก็หากได้ผละอาณิสต์แห่งบุคคลยิขยทั้งหลาย อันได้รักษาสีล ๕ สีล ๘ นั้นแล ประการ ๑ คนทั้งหลายก็มี ๓ จำพวก ก็มีความคณห์มากนัก จักรักษาสีล ๕ สีล ๘ ก็ลำบาก ด้วยอัน กิณเข้าแลงบได้ ก็เท่าจักหื้อทานสิ่งเดียว บัรักษาสีลก็มีแล จำพวก ๑ พ้อยว่าถึงด้วยเข้าของบหื้อทาน คีบกินบจ่าย เท้าหอมหีบไว้บจ่าย บหื้อทานสักเทื่อก็มีแล จำพวก ๑ นั้นจักหื้อทานแลรักษาสีล ๕ สีล ๘ แล เท้ามีโกระ มานะ ด้วยคำว่า ถ้านี้รู้รู้แท้แล้วอัน มันก็รู้รู้แท้แล คีลวคบเข้าไฟฟงรัมม ลักคาบก็มีแล คน

16. ๓ จำพวกนี้ ผู้ใดจักรอดนิพพานก่อนนั้นชา แท้แล อุปมาเปนดังบุคคลผู้ ๑ มีเข้าของ มากนัก พ้อยหากำลังบได้ บุคคลผู้ ๑ พ้อยมีกำลังมากนักแลบอาจจักเที่ยวทางไฟไกลมากนัก แลพ้อยหาเข้าของอันจักไฟกินหนทางบได้ แลบุคคลผู้มีเข้าของคี่มากนัก มีกำลังคี่มากนัก พ้อยมี ตาทั้ง ๒ หากบอดเสียบ่แจ้งได้แล คน ๓ จำพวกนี้ จักข้ามค่านปล่าอันยิดยาวคราวไกล หื้อรอดจอด ถึงอันสุขเสมบได้แล อันนั้นแล มีด้วยประการฉนโคชา โยทาน เทติ สีลรกษณติ อันว่าบุคคลผู้ใด เท้าหื้อทานแลพ้อยบัรักษาสีลตั้งอัน เกิดมาคี่มีเข้าของมากนักแล เท้ามีรูปอันผ้งร้าย หาเดชา กำลังบ ได้ หาสิลหารัมมบได้ บ่อาจจักเอาตนข้ามพ้นจากสงสารได้ คีเปนดังคนผู้มีเข้าของแลหากำลังบได้ คีบ่อาจจักข้ามสงสารปล่าอันไกลนั้นได้ คนฝูงใดแลรักษาสีลสิ่งเดียวบู้จักหื้อทาน

17. นั้น คั่นว่าเกิดมามีรูปอันงามแลมีกำลังคี่มาก เท้าว่าหาเข้าของบได้ บ่อาจจักข้ามค่าน ปล่าไม้อันไกลได้แล คนฝูงนั้นเกิดมาพวยหน้า เข้าของคี่มาก มีรูปคี่งาม มีกำลังคี่มาก เท้าว่าหา ปัญญาบได้ มีปิกตอันหลงลืมมากนัก บ่อาจจักแจ้งใสในรัมมอันเปนกุสละอันเปนนุญแลเปนนบาป อันเปนเสวียพาอันเพิงเสพแลบควรเพิงเสพ คีว่าควรกระทำเปนมิตต์นั้นแล คีบู้เท้าว่าบได้ฟงรัมม นั้นแล อุปมาเปนดังคนผู้มีเข้าของคี่มาก กำลังคี่มาก พ้อยคี่มีตาทั้ง ๒ หากบอดเสียนั้นแล บุคคละ ยิขยทั้งหลายแลปรารถนาหาสุข อันมีในเมืองฟ้า แลเมืองคน มีนิพพานเปนที่แลวตั้งอัน คีเพิง เมตตาวานา รักสาสีล ๕ สีล ๘ สีล ๑๐ หื้อรู้มูลละลักษณะแห่งสีลทั้งหลาย อันเปนมูลละเปนเกล้า สีลแห่งบุคคลผู้นั้น คีจึงจำเริญแก่บุคคลผู้นั้นแล มูลละสีล ๕

18. ประการนั้น ตามเนยยะแห่งสัพพัญญูเจ้าหากเทศนามว่าคั้งนี้แล หิริ โอตตปปัญจนติ เมตตา อนุสขตติ รส วิยยะ มูลลททย คั้งนี้มาเปนคั่นเปนมูลละแห่งสีลเจ้งนักละ มุทุตา กรุณณา อันถ้วน ๕ คั้งนี้ บุคคละทั้งหลายฝูงรักสาสีล คีมีคำเผิตละอายแต่บาปแล อัน ๑ หื้ออดใจแก่สัตว์ ไหยตัวน้อย อันมาลัษมาตอดตนตัวนั้นแล หื้อมีใจเมตริยะ เช้งอันรักในสัตว์ทั้งหลายนั้นแล อัน ๑ หื้อมีใจกรุณณาสัตว์ทั้งหลายนั้นแล หื้อประกอบด้วยพุทธุณ ๕ ประการฉนนี้จึงจักจำเริญเปนคุณแล แก่ตนแล สีลแห่งคนนี้คีจึงจักตั้งหมั่นเที่ยงแล ตามดังพระพุทธุเจ้าเทศนามว่าคั้งนี้แล คนฝูง รักษาสีลนี้ เมื่อก่อนนอนกลางเรื่อนร่ำเพิงดูสีลแห่งตนหมั่นแลบหมั่นคีดี ร่ำเพิงดูว่าคั้งนี้ คัวรอุหื้อมี ลัจจะแล คั่นว่ากรุณณาอดใจคีดี.....

19. ยิ่งแก้ทั้ง ๓ เปนที่จึ่งที่เพ็งไฟไฉ่ๆ อดใจด้วยเครื่องเคียด อย่าหือสืลธัมมพระเจ้า คัจจอกอยู่หมั่นเที่ยงในตนตัวแห่งกุเทือะ อันว่าความอันอดใจได้บรู๊ราเพ็งพิจารณาคุถิ ผู้มีประหญาปัญญาบรู๊เพ็งถึงสืล ๓ จบ อันหมั่นแท้ ประกอบไฟด้วย โทสะ โมหะ ตัณหา มานะทิฐิ คัจจอกสืลแลคุณพ่อแม่ คุณพระเจ้าพระธัมมพระสงฆ์เปนที่เพ็งตั้งอัน อันว่าคนทั้งหลายฝูงนี้ พระพุทธรเจ้าว่า เปนคนอันธพาล หาประหญาปัญญาได้ เปนคนซ้ง ตัวจักเอาตัวเข้าสู่ที่ร้าย คั่นว่าตายคัจจได้ไฟไหม้ในอวิจันารกเปนทุกขโทสใจ เหตุอันหาประหญาปัญญาได้คัจเข้าไฟใกล้แก้ทั้ง ๓ ประการ คัจเข้าไฟสู่สำนักผู้มีประหญา มั่นเท่ามานะว่าตนมันเปนใหญ่ ว่าคนทั้งหลายฝูงเปนฉนนี้ พระพุทธรเจ้าแลอรหันตาสาวกเจ้าทั้งหลายคัจสัถเสณียกยอว่าดีว่างาม บ่ปราณนาหือ

20. ได้หันได้ใกล้สัถคาบแล ภิกขเว ดูราภิกขุทั้งหลาย ปุคฺคโล อันว่าปุคฺคละเจ้าฝูงเปนแล้วแต่ก่อนในเมื่อคำเครื่องเคียดเกิดมีตั้งอัน เพ็งคัจยังร่าเพ็งยังคำสอนแห่งพระพุทธรเจ้าว่าฉนนี้ ส่วนว่าความเครื่องเคียด ก็เทียรยอมบังเกิดหือสืบหายเสียแก่ตนตัวแห่งสัถทั้งหลายคาย อันว่าความเครื่องเคียดนี้ จตปโกเนยทยมมา กรองปองหือมียังร่ามีเกยยะแก่ฉนฉนนี้ชั่วหน้า แก่ผู้มักเคียดนั้นแล ประการ ๑ เคียดน้อยก็เสียน้อย เคียดใหญ่ก็เสียใหญ่ เหตุว่าเมื่อตนเคียดได้ออกปลากนั้น ว่าผิดไฟหลายนัก ท่านผู้อันจักหากแสดงเอาโทสนั้นแล คั่นว่าได้ยัณคำอันมันเคียดนั้นแล้ว เมื่อพายลุนก็เทียรยอมฉิบหายด้วยเข้าของคณคิมิแล พระพุทธรเจ้าก็ตรัสรู้ด้วยมโนตนแล้ว เจ้าก็เทศนาในสงฆะรูปสุดต์ อันมีในอุปปริณมจยมน กายกุน เหตุ

21. อันปุคฺคละผู้จักปราณาแลหือสมริทธิ เปนดังคำปราณาแก้ตั้งอัน คัจจวหือประกอบด้วยลักษณะ ๕ ประการนั้นจักได้ฝูงโคชา คั่นว่าสัทธาสุดตสืลจกญงปลาสัทธา คื่ออันหือเชื้อใสในแก้ว ๓ ประการแล จัจจกหือเปันทาน แลรักษาสืลฟังธัมม แลเทศนาอันได้สุดต์ได้เรียนแล้วแล ได้สระคัจรับฟังธัมมเทศนาในปสิในเคือนทั้งหลายคัจได้รักษาสืล ๕ สืล ๘ แล้วได้หือเข้าของเปันทาน ประกอบด้วยธัมม...ประการแล้วตั้งคำปราณาหานิพพานหือตนรอด ประกอบด้วยสมริทธิแท้คัจจจักได้พ้นค่านป่าอันหนา คื่อว่าวัฏฏสงสารอันหาเคฉ้าหามูลละบได้นี้ชะแล ภิกขเว ดูราภิกขุทั้งหลาย คั่นว่าปุคฺคละทั้งหลายบรู๊ลักษณะอันรักษาสืลแลฟังธัมมเท่านั้น ฟังเท่าหืองามไฟ บ่ขาดคำประณิธาน ปราณาคีเท่าหายังมีผู้อุปปาฐากมาเปนคัจมหา

22. เสฎฐิพัวเมียบก่อนทรงเข้าของ ๘๐ โกฎิ มีปสาทสัทธาหือทานไฟบ่ขาด เท่าประหมาทในอันรักษาสืล เท่าหือทานไฟไฉ่ๆ ต่อเท่าอายุได้ ๓๐ โกฎิ เมื่อยังหนุ่ม ลางคาคิได้กะทำผิด ได้กะทำเมณธัมมกับด้วยชายผู้อื่นคิมิแล พันคัจมหาเสฎฐิผู้เปนผัวนั้น คิจได้กะทำผิดด้วยโลกคัณหาได้ไฟลักเอา...อยเงินคณทั้งหลายอันค้าขายกับด้วยคณนั้น ประหมาณเท่าหมากแขกแดงแล บ่เท่าแต่นั้นคิจได้ขำนุกเหยียวน้อยทั้งหลาย เอาเลือนคณมากะทำกับด้วยอยาคิมิแล คั่นว่า ๒ ขาพัวเมียตายไฟ คิจได้ไฟเปนเปรตเปตวิโสในป่าช้าที่นั่น คัจได้เสวียเข้าน้ำโภชนะอาหารการกินสักหน้อย คื่อเพื่อเหตุอัน

๒ ขาได้กะทำผัดด้วยยอหินนาทาน เมลุนธัมมก็มีแล ขาก็มีลูกยิง ๒ คน หาลูกชายบ่ได้ หาผู้จักสืบเชื้อแทนกระดูกก็บ่มี เท้ามี่แต่ลูกยิงไว้ยหื้อสืบหันแล ผู้ที่มีอายุได้ ๑๐ ปี่ ผู้น้องมีอายุได้

23. ๗ ปี่ ก็มีแล เมื่อนั้น เสฎฐีทั้ง ๒ อันเปนพ่อแลแม่ตายไพนัน ตีได้เปนเปตวิไลยอยู่ในป่าช้าที่นั่น หาสังจักกินจักนุ่งบ่ได้ คั้นว่าคำมา คีมาบอกกล่าวหื้อลูกยิงทั้ง ๒ ด้วยคำว่าดังนี้ ตาด ดูราเจ้าลูกรักทั้ง ๒บัดนี้เชื้อทั้ง ๒ อันเปนพ่อแลแม่ คีเปนทุกข์มากนักแล เหตุว่าเชื้อทั้ง ๒ อันเปนพ่อแลแม่ตีบได้กินเข้าน้ำโภชนะอาหารสักหน้อยแล บัดนี้ ขอเจ้าลูกรักทั้ง ๒ หื้อได้เอาเข้าของ อันยังเหลือออนหื้อเปนทานขอบหาเชื้อทั้ง ๒ อันเปนพ่อแม่ หื้อได้พ้นจากภยยะทั้งมวนแต่เทือะประการ ๑ คีจ้งหื้อลูกทั้ง ๒ ไฟไหว้สาธัพพะญูพระพุทธรเจ้า ด้วยบาปกรรมวิบาก แห่งเชื้อพ่อแม่ หาได้กะทำนี้เทือะ หื้อพ่อแม่หื้อได้พ้นจากทุกข์ หื้อได้ถึงสุขแต่เทือะ ว่าอันหันแล เมื่อนั้น ขา ทั้ง ๒ พี่น้อง คีมาจ่ายเข้าของเงินคำไฟเปนทานตามอันพ่อแม่หากบอกกล่าววันนั้นช้วน ครอบต่อเท่า

24. เสี่ยงเข้าของทั้งมวลก็บ่พ้นได้แล เมื่อนั้น ๒ ขาพี่น้องคีจ้งชวนกันเมื่อไหว้สาธัพพะญูพระพุทธรเจ้าตนทรงคุณอนันดา ตนเปนครูแก่หมู่คนแลเทวดาท้งหลายตามคำผีปรตอันเปนพ่อแม่หากมาบอกกล่าวแก่พระพุทธรเจ้าหันแล ในวันนี้คีเปนวันอินทพรหมแลเทวบุตรเทวดาแลคนท้งหลายมาพร้อมกันฟังธัมมเทศนาหันแล เหตุว่าเปนวันอุโปสถสถิตแล ขาพี่น้องคีเมื่อไหว้พระพุทธรเจ้าว่า ภนเต ภควา ข้าแด่สาธัพพะญูพระพุทธรเจ้า ส่วนพ่อแม่เผื่อข้าท้งสอง คีมาบอกกล่าวหื้อเผื่อข้าท้ง ๒ พี่น้องด้วยคำว่าเป็นทุกข์ ด้วยอันหาเข้าน้ำโภชนะอาหารจักกินก็บ่ได้ เปนทุกข์คิลวดตายไฟ คีข้าเปนเปตวิไลยอยู่ในปล้า มาบอกว่า หื้อเผื่อข้าพี่น้องไหว้สาธัพพะญูพระพุทธรเจ้าแลถามยังกรรมวิบากอันนั้นพร้องแต่เทือะว่าอัน ประการ ๑ หื้อเผื่อข้ามาไหว้พระบาทปาทา แห่งสาธัพพะญูพระพุทธรเจ้า

25. ขอหื้อได้กรุณาผายโศค หื้อได้พ้นจากโทสอันเปนบาปกรรมพร้องแต่ ขอพระพุทธรเจ้าจ้งมีมหากรุณาเผื่อข้า บอกบาปกรรมแห่งพ่อแม่เผื่อข้าหื้อได้แจ้งแต่เทือะ ว่าอันหันแล เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าคี เทศนายัมหาวิบากแห่งเสฎฐีทั้ง ๒ เปน ดังกล่าวแล้วแต่พายหลังนั้น มาหื้อแจ้งแก่ลูกมหาเสฎฐีอันเปนเปตวิไลยท้ง ๒ ผัวเมียที่ท่ากลางหมู่อินทพรหมแลเทวบุตร เทวดาหื้อแจ้งชู้คนคีมีวันนั้นแล ภิกขเว ดูราภิกขุท้งหลาย อถ ในกาละนั้น นางกุมมารีคีไฟไหว้พระพุทธรเจ้าว่า ภนเต ข้าแด่พระพุทธรเจ้า จ้งข้าบอกกล่าวยังที่อันพ่อแม่ เผื่อข้าอันจักพ้นนั้นหื้อได้แจ้งแต่เทือะ เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าคีเทศนาถ้าวว่า ธัมมอันชื่อว่านิพพานสูตร คีเปนอันประเสริฐยิ่งนัก หาธัมมอันจักเปรียบเทียมบ่ได้แล แม้นว่าพระพุทธรเจ้าผ่องอันพ้นไฟแล้ว คีดี

26. ผุ่งอันจากมาพายหลังคีดี คุพระตถาคตะคีดี คีปรารถนาเอานิพพานเข้าสิ่งเดียว คีเปนอันไฉ่ยากนักแล ลางคนคีพำเพงมาปรารถนาหานิพพานเข้าได้ ๑๖ อสงไขย ปลายแสนมหากัปปี คีจ้งได้ประหลา

สัพพัญญูเข้าสู่นิพพานก็มีแล ลำงตนก็ได้ตั้งคำปราธนาอาณานิพพานเจ้าได้ ๕ อสงไขย ปลายแสน มหากัปปี ก็จึงได้ตรัสประญาสัพพัญญุตญาณเจ้าดวงประเลิง แล้วจึงเข้าสู่นิพพานแล เหตุตั้งอัน นิพพานธัมม์เจ้าประเลิงกว่าธัมม์ทั้งมวลเพื่ออันแล พระพุทธเจ้าก็กล่าวเท่านั้นแล ภิกขุสังฆะทั้งหลายเป็นประธานกว่าอินทพรหมแลเทวบุตรแลเทวดาททั้งหลาย แล้วก็กล่าวซึ่งนางกุมมารีทั้ง ๒ อันเป็นลูกมหาเสฏฐีผู้เป็นเปตวิไลสนั้นว่า คุรานางกุมมารีทั้งสอง

27. คันท่านางทั้ง ๒ จักมักใคร่หื้อเสฏฐีทั้ง ๒ อันเป็นพ่อแลแม่แห่งเชื้อทั้ง ๒ หื้อพ้นจากทุกข์แลหื้อได้ถึงสุขดังอัน จูงจักไพบานักปราชญ์ผู้มีประญาเต็มเขียนยังธัมม์พระเจ้าอันชื่อว่า นิพพานสูตร แล้วลวดนำมาหื้อเป็นทาน ไพบทหายพ่อแลแม่แห่งเชื้อทั้ง ๒ เทื่อะ อันว่าพ่อแลแม่แห่งเชื้อเขาทั้ง ๒ ก็จักพ้นจากนารกอันเปตวิไลสนั้นชะแล คันท่านแล้ว จักได้เอาตนเมื่อเกิดในชั้นฟ้า ดาวดึงสาอันประเลิง ได้เสวยสุขบ่ออย่าชะแล สัพพัญญูพระพุทธเจ้าก็กล่าวเท่านั้นแล้ว นางกุมมารีทั้ง ๒ ก็มีใจหมั่นยินดีมากนัก ก็ไหว้บาทพระพุทธเจ้าแล้ว ก็เมื่อสู่เรือนแห่งตนก็มีวันนั้นแล ปุณณทิวเส ในวันนั้น คัดตกแต่งยังเข้าดอกคอกไม้ วัตถุปาทานไพบานักปราชญ์ผู้จงอันจักแต่งเต็ม เขียนยังธัมม์อันชื่อว่านิพพานสูตรนี้หื้อบวรมวนแล้ว ก็เอามาหื้อแก่นาง ๒ พี่น้องอันเป็นลูกเสฏฐีผิวเมียบอัน

28. ตายไพบเป็นปรตนั้น หั้นแล นางทั้ง ๒ ก็ว่าจักหื้อทานอุทิสบุญไพบาพ่อแม่แห่งตนแล สวา พ่อแลแม่ทั้ง ๒ ก็ได้พ้นจากปรตบัดเดียวนั้นแล ก็ด้วยเดชะธัมม์ดวงประเลิงนั้นแล ก็มาบอกกล่าวแก่ลูกทั้งสองหื้อรู้ว่าพ้นแล้วแล ว่าอันวันนั้นแล เมื่อนั้นนางกุมมารีทั้ง ๒ อันเป็นลูก ได้ยินคำว่าพ่อแลแม่ทั้ง ๒ บอกกล่าวว่าได้พ้นทุกข์ได้ถึงสุขแล้วว่าอัน นางทั้ง ๒ อันเป็นลูกก็มีใจหมั่นยินดีมากนักแล รตติยา ในเมื่อกกลางคืนนั้นรุ่งแจ้งแล้ว ลูกเสฏฐีทั้ง ๒ คันท่านธัมม์พระเจ้าอันชื่อว่านิพพานสูตรนั้นเมื่อเพื่อจักหื้อเป็นทานแก่พระพุทธเจ้าหั้นแล นางทั้ง ๒ พี่น้อง คันท่านเมื่อสู่ที่อยู่สัพพัญญูพระพุทธเจ้าแล้ว คันท่านยังธัมม์นิพพานสูตรดวงประเลิงหื้อธัมม์เป็นทานแล้ว ก็กล่าวแก่พระพุทธเจ้า ด้วยดั่งพ่อแลแม่มากลานั้นแก่พระพุทธเจ้าตนมีบุญมีคุณอนันตะ หาที่สุดบได้แล้ว ก็ยอดันแขน

29. ตนขึ้นแล้ว ก็บูชาพระพุทธเจ้าด้วยอัญชลีลาบอาบเตมตนด้วยอันพ่อแลแม่ทั้ง ๒ ได้พ้นจากทุกข์เมื่อเสวยสุขในชั้นฟ้าดาวดึงสา สวรรค์เทวโลกพูน ว่าอัน ก็ยังดันแขนทั้ง ๒ ถวายบูชาพระพุทธเจ้าต่อหน้าอินทพรหมยมราชแลเทวบุตรแลเทวดามหากระสัดแลคนทั้งหลายมากกว่า อันมาในที่นั้นหั้นแล ก็ด้วยเดชะแห่งพระพุทธเจ้า แลด้วยเดชะแห่งธัมม์นิพพานสูตรหาคกรบจำ ยูโยงยังหัวใจแห่งกุมมารีทั้ง ๒ อันเป็นลูกเสฏฐี ปิตุขลาบอาบเตมตน บรู๋เนื้อรู้คิง ก็ลวดเปื้อยตัว เปื้อยนมเสียบทั้ง ๒ แลก็แอ่นพื้อนด้วยคำว้างนี้ โอโยหนอ อันว่าพ่อแลแม่เผื่อข้าทั้ง ๒ ก็พ้นจากทุกข์ได้ถึงสุขแล้วแล ว่าอันไฟใจๆ ก็มีวันนั้นแล ภิกขเว คุราภิกขุทั้งหลาย เทวบุตร เทวดา อันว่าเสฏฐี

ทั้ง ๒ อันได้เป็นคู่เป็นเมียกัน กันว่าได้เมื่อเกิดเมืองสวรรค์โลกแล้ว ก็ยินดีมีใจมักใคร่ส่งสอนลูก
กำพร้า

30. ทั้ง ๒ แห่งตนว่าอัน ก็ขึ้นจีรลห้อมเชียงกรานอันชอนไฟด้วยมัลลาคั่ววิเสสลงมาวันนั้น
แล รตติยา ในกลางคืนนั้นอันเทวบุตรแลเทวดาทัง ๒ ผัวเมียลงมานั้น ส่วนว่ารัสสมิรังสีแห่ง
เทวบุตรเทวดา แลตนนั้นเป็นอันส่องแจ้งรุ่งเรืองไรไสทัวไฟในเมืองที่นั่นทั้งมวล เป็นประดุจจะตั้ง
พระจันทร์เพ็งเต็มงาม อันออกมาจากกิบฟ้า เมฆน้ำค้างหมอกเหมียวเมื่อ ๑๕ ค่ำ ส่องแจ้งมากนักแล้ว
ก็มาสายยังลูกทั้ง ๒ ด้วยมั่งคณพอรว่า ตาต ดูราเข้าลูกรักทั้ง ๒ เทีย ตั้งแรกนี้ไฟเมื่อหน้า จูงหื้อเจ้า
ลูกรักกำพร้าพ่อแลแม่ทั้ง ๒ ได้อยู่สวัสดิ์ที่นาอายุหมั่นยืนยาวเทียง เท้า ๒ ร้อยชวบเข้าเป็นแดน
เทือะ เจ้าทั้ง ๒ อย่าได้ประหมาท จูงเอาตนกะทำบุญหื้อทาน รักสาสืลเมตตาทาภาวนาครอบอ่าแก้ว
ทั้ง ๓ แลผู้เฒ่าผู้แก่แล หื้อทานแก่ยากคนขอ แล หื้อรู้จักคุณท่านผู้มีคุณแก่

31. ตนเทือะ เจ้าทั้ง ๒ หาพยาบาลได้จูงอยู่เทือะ กันว่าหื้อพอรแล้ว ก็เมื่อสู่ชั้นฟ้าแก้ว
ดาวติงสาอันเป็นที่อยู่แห่งตน ในวิมานคำปราสาทแก้ว อันสูงได้ ๑๘ โยชนะ อันประดับประดาไฟ
ด้วยแก้ว ๗ ประการก็มีวันนั้นแล เบ วุตติยา เสฏฐี ส่วนว่านางทั้ง ๒ อันเป็นลูกแห่งเทวบุตรแล
เทวดาทัง ๒ ก็เอากันเร่งกะทำบุญหื้อทานตามคำสอนพ่อแลแม่แห่งตนไฟใจๆ ก็ได้ตั้งอยู่ตามเขต
อายุแห่งตน กันว่าจตุตติยา นางผู้พี่นั้นก็ได้เอาตนเมื่อเกิด เป็นลูกสาวแห่งพระอาทิตย์มีรัสสมิอัน
ส่องแจ้งทัวไฟในมณฑลโลกทั้งมวลก็มีแล นางผู้น้องนั้นก็ได้เมื่อเกิดเป็นลูกสาวแห่งพระจันทร์อันมี
รัสสมิอันรุ่งเรืองส่องแจ้งไสงามทัวไฟในชมพูทวีปทั้งมวลก็มีแล ภิกขเว ดูราภิกขุทั้งหลายในเมื่อ
พระพุทธะเจ้าแห่งเรา เกิดมาเป็นพระโปรตป็นสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้แล ส่วนว่านางกุมมารีผู้

32. พี่นั้น ก็ทวนเทียวไพมาในวิญญูสงสารหลายชาติหลายปาง บัดนี้ก็ได้มาเกิดเป็นนาง
อุมมาทนต์ งามสมสอดได้มาเป็นนางแก้วยอดภิกขุณีในกาละบัดนี้แล พี่นางกุมมารีผู้น้องนั้นก็
ทวนเทียวไพมาในวิญญูสงสารคือว่าเมืองฟ้าแลเมืองคนไฟใจๆ ในกาละบัดนี้ก็ได้มาเกิดเป็นนาง
อุปปลัณณา เถรีภิกขุณีในกาละบัดนี้แล ตุมเห ภวนตา สุทธานทั้งหลายจูงทรงจำไว้ยังธัมม
นิพพานสุดอันประเสริฐนี้ไว้หื้อเป็นที่จึ่งที่เพ็งแล้ว แลเมตตาทาภาวนาไฟใจๆ แม่นดังถาคียังจักได้
ดับเสียยังชาตชราพยาธิ มรณะทั้งมวลอันมีในวิญญูสงสาร จักได้เข้าสู่เวียงแก้ว คืออมตตะ
มหานิพพานแท้บ่อย่าชะแล บ่เท่าแต่นั้น แม่นว่าอุปปลัณณาผู้ใดผู้ ๑ เกิดมีปัสสทสัทธาอันเหลือมิไส
ในคุณแก้ว ๓ ประการ แลยินดีในธัมมนิพพานสุดอันประเสริฐแล

33. ได้บูชาเอาตามกระณณผู้เฒ่าผู้เฒ่าด้วยเข้าดอกคอกไม้เพ็ชรแลเข้าน้ำโภชนะอาหารมา
หื้อเป็นทาน อยาดน้ำอุททิสสะส่วนบุญไพหาพ่อแลแม่ ญาติกาวงสาวาอัน ตายไฟสู่ปรโลกพายหน้า
นั้นแล แม่นว่าเขาได้ไฟสเวียทุกข์ในอบายภูมิทั้ง ๔ เป็นต้นดังอันคี่คี่ จักได้พ้นจากนรกแล้วคี่จัก
ได้เอาตนเมื่อเกิดในชั้นฟ้าที่สุกขเสมด้วยทิพพสัมปตติทิพทั้งมวลบ่อย่าชะแล บ่เท่าแต่นั้น แม่นว่า

พ่อแลแม่ญาติกวางสาแห่งคนทั้งหลายผู้ใดผู้ ๑ แลได้อนิจะตายไฟแล้วได้เป็นเปตวิไลยอยู่ใน
เถื่อนถ้ำ ทำน้ำแลคูหาที่ใดก็ดี บุคคลผู้เป็นลูกเป็นหลานแลได้แต่ยังนิพพานสุดต์ดวงประเสริฐนี้หือ
เป็นทาน แลเอยาคน้ำไฟหาเขาเจ้าอันตายไฟผู้ที่ร้ายนั้น อุททิสสะส่วนบุญไฟหาฝูงได้ไฟเสวยทุกข์
อยู่นั้น ก็จักได้พ้นจากทุกข์ได้ถึงสุขเป็นดังเสฏฐีทั้ง ๒ นั้นแล

34. เทศนาปริโยสาน พุทฺโธ ปฐมผล ทินิปาปุนีสุ ในเมื่อแล้วธัมมเทศนานิพพานสุดต์ดวง
ประเสริฐนี้ ดังอัน ส่วนว่าอรหันตาเจ้าทั้งหลายค่าอันมาในที่นั้นเป็นประธานกว่าอินทพรหมเทวบุตร
แลเทวดาอันมาสระดบับฟัง ธัมมเทศนานิพพานสุดต์ดวงประเสริฐ ก็ได้ถึงโสดา สกิทาคา ตามบุญ
สมพารแห่งตนอันได้กัตตาริการมาแต่ก่อนก็มีวันนั้นแล นิพพานสุดต โพธิยา สวณณนาวิเสส
จาห้องเหตุนิพพานสุดต์ ก็สมเรจสระเต้งแล้วเท่านี้ก่อนแล สักกะ ๑๒๕๖ ตัวปลัดบโคไล เดือน ๘
นาแรม ๕ ค่ำวัน ๓ ยามแดรขึ้น อินทะรักสาสิรามิแต่มีเขียน ด้วยอดตโน วันนั้นแล ขอไว้ยคำ
สาสนาพระพุทฺธเจ้าตราบต่อเท่า ๔ พันพระวัสสา ขอสุข ๓ ประการคือว่าสุขในเมืองฟ้า แล
เมืองคนมีนิพพานเป็นยอดแท้เทือะ.

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัย

วัดศรีดอนชัย ต.แม่่นะ อ.เชียงดาว

เชียงใหม่ จารปีพ.ศ. 2387

รหัสไมโครฟิล์ม 84.034.01H.093-094

1. นโม ตสฺสสตฺถุ อธิ สดธา สวตฺถิย วิหรนฺเต อุตฺตมํ นาม สดฺธิการิ มริ อรพฺภ กเถสิ สารโว ดุราสํปฺปริสสะทงฺหลาย สดฺธาสัพพัญญุพระพุทฺธเจ้าตนเป็นครูแก่โลก สั่งสอนยังคนแล เทวดา ทงฺหลาย จึงได้ชื่อว่าสดธา แลพระที่อยู่สถิตสำรานในปล้ำเขตวันนอารามแห่งนายอนาถ ปิณทิกสส มหาเสฏฐิหากสร้างไว้มีในใกล้เวียงสาวตติราชธานี มีประมาณว่าได้ ๕๐๐ เช่นชาชนู เมื่อคืนสอดสายไหม เป็นอรัญญวาสีก็มีแล กิร คังจักรู้มานี้ ยังมีเสมยยะคราบ ๑ พระพุทฺธเจ้าคัปรารภเชิงเสฏฐิผู้ ๑ อันหาลูกหาหลานบ่ได้ หื้อเป็นเหตุแก่ลัธมมเทศนา ยังประหญาสัพพัญญุตาทแห่งตนแล้วพระพุทฺธเจ้าคัปวตติ เทศนาธัมม มิตถาบาตคันั้นว่า อถ เมวตฺต ภาณโต ย พุจฺจริตเตน สมนาวคา ดั่งนี้เป้นต้นแล กิร คังได้ยินมานี้ ยังมีเสฏฐิผู้ ๑ คืออยู่ในเมืองสาวตตินครที่นั้น คัสมริทธี เปน--- มีเข้าของ ๑๘ โกฎิก็มีแลเสฏฐิผู้นั้นพ้อยหาลูกหาหลานบ่ได้ หาผู้จักสืบเชื้อแทนสัมปัตติบ่ได้ แม่่นว่ามีเข้าของมากนัก มันคับ่กิน บ่ทาน บ่อจบบัรโปกได้สัักอัน อยู่มาบ่นานเท่าใด พยาริ กัมมหากมาบังเกิด คัลวดกะทำกาละอันตายไฟคัมีแล เมื่อ

2. นั้น พระญาปเสนทโกสตรราช ได้ยินข่าวสานว่าเสฏฐิผู้นั้นตายแล้ว คัถามเสนาอามาตย์ผู้ฉลาดผู้รู้รืตคลองบัวรณว่า ดุราเพินทงฺหลาย อันว่าเสฏฐิผู้นั้นตายไฟแล้ว พ้อยหาลูกหาหลานบ่ได้ อันจักมาสืบเชื้อแทนกระฎุคับ่ได้คันั้นนั้น อันว่าเข้าของทงฺมวลฝูงนั้น เราจักกะทำคัตั้งถาคันี้ชาว่าอันอามาตย์ทงฺหลายคัยอมือทูลสานกราบไหว้วา เทว ข้าแต่สมุติเทวะเป้นเจ้า ในเมื่อเข้าของอันหาเจ้าของบ่ได้ แม่่นว่ามีในที่ใด คัควรไหลเข้าไฟในเล่มในฉางแห่งมหากะสัดเป้นเจ้า แผ่นดินในที่นั้นหั้นแล ว่าอันแล้วพระญาปเสนทโกสตรราชคัหื้อเสนาอามาตย์สัปปุสสะทงฺหลายไฟนำเอาเข้าของฝูงนั้นแต่เรือนเสฏฐิผู้นั้นมาไว้ในเล่มในฉางแห่งตนประมาณ ๗ วันจึงเมี้ยนเสียงหั้นแล อสส วิสส ตถุสนตคั ในวันถ้วน ๗ นั้นแล้วบัรรมณ ในวันถ้วน ๘ พระญาจึงเข้าไฟอุปปฐากพระพุทฺธเจ้าจั้งกล่าวเชิง พระญาว่า ดุรามหาราช เหตุใดมหาราชนานมาสู่สำนักพระตถาคะเสี้ยงจิรกาลนานนัก มีประโยชน์ะเอื้องโคชา ในกาละยามนั้น พระญาจึงไห้วพระพุทฺธเจ้าว่า ภาณเต ภคควา ข้าแต่สัพพัญญุพระพุทฺธเจ้า ยังมีผู้ ๑ มีเข้าของ ๑๘ โกฎิ คัมาตายเสียแล้วหาลูกหาหลานบ่ได้ หาผู้จักสืบพิชชะพงสา อันจักมาสืบเข้าของนั้นคับ่ได้แล เข้าของอันนั้นคัหา

4. แล ภนฺเต ภควา ข้าแต่พระพุทธรเจ้า ท่านเสฏฐิผู้นั้นมีเจ้าของมากนักดังถ้ำมันพ้อย บั้วร โภคได้นั้นชาด้วยกัมมวิบากเชิงใดเกล้ามันนั้นชาขอพระพุทธรเจ้าทุ่งเทศนายังปู่พพกัมม วิบากแห่งท่านเสฏฐิผู้นั้นมาหื้อแจ้แก่ผู้ข้าบัดนี้เทือะ สดฺดา เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าเทศนาปู่พพกัมม วิบากแห่งท่านเสฏฐิผู้นั้นมาหื้อแจ้ จึงเส้งเทศนาแปลคาถาว่า มหาราชะ เสฏฐิ ดหปติ ตกกราสิกขี ปิงเจก สัมพุทฺธโร ปิณฺทิกกปาเตนะ ปะฎิยาเทสิ ดังนี้ ดูรามหาราชะอันว่าท่าน เสฏฐิผู้นั้น เมื่อก่อนมันได้เปนกะดุมพิกผู้ ๑ อยู่ในเมืองพาราณสี ยังมีในวัน ๑ มันหันพระปิงเจกเข้าตน ๑ ชื่อว่า ตกกรสิข กิดีเข้ามาบิณฺฑิชาติ มันก็ร้องเ็นป่าวเกล้าคนทั้งหลายว่า ดูราเฟ็นชาวเราทั้งหลายเหยิบ ยังมี สรมณฺ ๑ มา คุมบาตรที่นี้ แลสุท่านทั้งหลายจูงมาหื้อท่านบัดนี้เทือะ แล้วมันก็มีมือถือพรว้าแล ขวานออกไพนอกบ้าน เพื่อจักไฟสู่ปล่าหั้นแล ส่วนว่ากะดุมพิกผู้นั้นมันหาสัทราบได้ ส่วนว่าเมียมัน ก็มีใจชมชื่นยินดีมากนัก มันก็กระนิงใจว่าพระปิงเจกมาแล้วฉันนี้ คำอันนี้คูคืบหอนได้ยืนสัถเทือ แล คูคืบปราณาใคร่ไหว้แลบูชาหื้อท่านทุกเมื่อแล นางกระนิงใจดังนี้แล้ว นางก็เอาชาน้ำโกษณะ อาหารมาใส่บาตรพระปิงเจกเข้าหั้นแล ในกาละ

5. นั้น นายกะตุ่มพิกีไผ่แอ่วปลามา แล้วมาหั่นเมี่ยงแห้งตนแต่งคาเข้าน้ำโภชนะอาหารใส่บาตรพระปัจเจกเจ้าฉันนั้น มันก็กล่าวว่า ข้าแต่เจ้าสรณเจ้ายังได้สัณเฏสิสกันน้อยอันชา ว่าอันแล้วที่ไซ้ดูบาตรพระปัจเจกเจ้าหั่นแล มันก็หันเข้าน้ำโภชนะอาหารอันประณีตอันเมี่ยงมันหากหื้อทานนั้นแล มันก็มีควมกินแหม่งใจว่าดังนี้ เข้าน้ำโภชนอาหารหันมาปานฉันนี้ ดังว่าคุณคือเป็นประโยชน์แลอ้อมท้องคู่มือแลแลแลว่าบ่อน คือหื้อคนกะทำการคุณเสีย สักแล้วกิจการ แลเป็นประโยชน์แลแลแลเหตุเกิดเลชะแล บัดนี้เท่ามาหื้อสรณตนนี้กินเข้าคู แล้วมันก็เท่าจักนอนหลับอยู่บ่ตาย บ่เปน

ประโยชน์แก่ลูกอีกอันแล เข้าแลอาหารแห่งคูจักนิบหาย เสียบ้าย แล นายกะตุมพิกผู้นั้นมีความกินเหนงใจคิมวันนั้นแล ปน ประการ ๑ นายกะตุมพิกผู้นั้นมันค้ำข้าลูกพี่อ้ายแห่งตนเสียคิมแล กิร ดังได้รู้มานี้ แต่ก่อน กะตุมพิกผู้นั้นมันมีพี่อ้ายผู้ ๑ อยู่จ่มกันแล เมื่อพยายณ กะตุมพิกผู้นั้นมันค้ำเลงหันอนิจจะในฆราวาส อย้าวเรือนปูนค้ำตั้งเวชมามากนัก แลค้ำมาจัดแจงยังคอบตัวไว้หื้อกะตุมพิกผู้น้องนั้นแล้ว ส่วนว่าตนค้ำออกไพบวทปนรสถิอยู่ในปล่าไม้หิมมพานต์คิมแล ส่วนว่ากะตุมพิกผู้น้องนั้น มันค้ำอยู่กะทำการฆราวาส อย้าวเรือนพายหลังที่แห่ง

6. ตนคิมแล อยู่ป่านานเท่าใด กะตุมพิกผู้น้องอันเป็นลูกกะตุมพิกผู้นั้น มันค้ำจะเดินแอ่วไพบาตามในช่วงข้างบ้าน แล้วมันค้ำกล่าวว่า อันนั้นค้ำเป็นของพ่อข้า อันนี้ค้ำเป็นของพ่อข้า เกียนเหล้มนี้ค้ำเป็นของพ่อข้าว่าอันมีนั้นชะแล กะตุมพิกผู้น้องนั้นค้ำจึงกระนิงใจว่า กุมมารหน้อยผู้นี้ยังหนุ่มยังหน้อยอยู่แท้ค้าย มันรู้กล่าวคำฉนี้ ค้ำว่ามันเวยยะขึ้นไหยมาแล้วค้ำจักเยยะดังถาษา แม่นว่าวัดฤทังหลายฝูงนี้ มันค้ำจักเอาเสียชะแล ค้ำว่าบออันมันค้ำจักเอาหื้อผู้อื่นเสียชะแล คั้นว่านายกะตุมพิกผู้น้องนั้นกระนิงใจค้ำอันแล้วตริชวนเอากุมมารหน้อยผู้นั้นไปสู่ปล่า แล้วค้ำบิดยังคอกุมมารหน้อยผู้นั้นหื้อขาดเสีย แล้วค้ำทอดชดเสียยังปล่าชาที่นั่น หั้นแล อันนี้ค้ำเป็นบุพพกัมมแห่งท่านเสฏฐิวันนั้นแล สดถาเมื่อนั้น พระพุทธเจ้าค้ำจึงนำเอามายังบุพพกัมมวิบากแห่งท่านเสฏฐิ อันได้กะทำแต่ชาติก่อนนั้นมา เทสนาธัมมหื้อแจ้งแก่ปณนัตถ์ทั้งหลาย มีพระญาปเสนทิโกศลราชเปนประธานว่า สโก โส มหาราช กะตุมพิก กรสสิกขิ ปเจกพุทโธ ปิณชิปลาเตนธิ ธาเสสิ ดังนี้ มหาราช ดูรา มหาราชะเสฏฐิผู้นี้ เมื่อก่อนมันได้เป็นกะตุมพิกผู้ ๑ แล้ว ยังมีในวัน ๑ มันค้ำเอนปาวกล่าวแก่ตนทังหลาย หื้อทานเข้าปิณชิบาตแก่ลัพระปัจเจกเจ้าตนชื่อว่า ตกกรสิข วันนั้นแล ด้วยเตชะบุญเท่านั้น คั้นมันตายแล้วค้ำได้เมื่อเกิดในสวัตรกเทวโลกเมืองฟ้า คั้น

7. มันจุตติค้ายจากเมืองฟ้าแล้ว ค้ำได้ลงมาเกิดในเมืองสาวัตถีที่นี้ค้ำมาเปนมหาเสฏฐิ ค้ำได้ ๗ ชาติ มีเข้าของมากนัก ป่อจจักบัวโรกเข้าของฝูงนั้นได้แล แม่นว่าเข้าโภชนะอาหารอันประหมิตค้ำดีผ้าผ่อนท่อนจันแลย้วยานสีวิกายปัญจกาม คุณอันรสิกขยปิณชิกทังหลายค้ำบัวร์โรกได้สักชาติ อันนั้นค้ำด้วยกัมมวิบากอันมันกินเหนงเสียค้ายเข้าปิณชิบาต อันมันหากหื้อเป็นทานพระพุทธเจ้า นั้นแล ดูรามหาราชะ เสฏฐิผู้นั้นมันเกิดมาหาลูกหาหลานบ่ได้หาพิชชะ เผ่าพันธุ์งสาบได้สักคน นั้น ค้ำด้วยกัมมวิบาก-----กัมม อันมันได้ข้าลูกพี่อ้ายมันเสียนั้นแล ดูรามหาราชะ อันท่านเสฏฐิได้ปาวเดินหื้อท่านทานเข้าเท่านั้น ค้ำค้ำเล็งเชิงอันเสียงซ้ำในชาตินี้แล้วแล ส่วนว่า บาบักัมมวิบากอันมันได้ข้าลูกพี่อ้ายเสียก็ค้ำ มันได้โลกถันพันประหมาน แลได้ข่มเหง เรงแพ้อาเข้าของแห่งท่านมาเปนของตนนั้นค้ำดี บาบักัมมฝูงนั้นลวดได้โอกาสนำเอาท่านเสฏฐิผู้นั้นไปเกิดในโรรวนารกพันแล แล้วค้ำได้เสวยทุกขเวทนาในโรรวนารก ที่นั่น เสียงจิริกาลนานนักประหมาน ๘ หมื่น

8. ปลีในนารกอันชื่อว่า โรรวนารก ที่นั้นแล้ว ก็จักได้ไฟเกิดวงสาอันเปนปรตอันชื่อว่า มิจสตนิตตาปรต นั้นเสี้ยงกาละอันนานนักแล คั้นว่าพ้นจากนารกอันเปนปรตนั้นแล้ว ก็จักได้ไฟเกิดในวงสาอันเปนเปตวิไลนั้นเราชะแล อิทมโวจ ภควา อิหิ วตา วนาส คโต อถา ปรี ตถโวจ ภควา สดถา อันว่าพระพุทธรเจ้าจึงเทศนาสั่งแดงยังกระฎวงสาแห่งตนที่อปรากฏหื้อแจ้งแก่พระ ญา ปเสนทิโกศลราช กับทั้งปรีสัถทั้งหลายคั้งอื่น พระจึงเทศนาเปนคาถาว่า อิมะ วตต โภ มหาราช สดตฺตา กาย พุจฺจริตฺเตน สมณา คตา มโนจฺจริตฺเตน สมณาคตา อริยานํ อุปปวาทกา มิจฉาทิฏฐิกาม มสมาทาน เต กาย สเพ ภาทา ปรมานา พุคฺคิ วินิเป ทํ นิริยํ อุปปन्नาคิ ดังนี้ โภ มหาราชะปรีสัถ ทั้งหลาย จั่งตั้งปราสาทหุดาฟังยังรสธรรมเทศนาแห่งพระพุทธรเจ้าแล้วจั่งทรงจำไว้หื้อหมั่นเพียร สดตฺตา อันว่าสัตต ทั้งหลายผู้ใดประกอบด้วยอกุศลกัมม อันเปนบาปไรย์มี ๑๐ ประการ คือว่า กาย พุจฺจริตฺตกมฺม อันกะทำผิดด้วยกายตนตัวมี ๓ ประการคือว่า ข้ำสัถหื้อตาย ๑ ลักของท่านอันมี วิญญาน น ๑ ประการ ๑ กระทำผิดด้วยกัมมเหล่านั้ผู้ผู้เมียท่าน ๑ วจีพุจฺจริตฺตกมฺม กะทำผิดด้วยปากมี ๔ ประการคือว่า

9. มุสาวาหา กล่าวคำจุล่ายหื้อท่านผู้อื่น ๑ ปีสุรวาจา กล่าวคำสนส่อหื้อท่านผู้อื่นผิดกัน ชั่งกัน ๑ ผรุสวาจา กล่าวคำหยาบช้ำกล้าแขงจาข้าบุตตีพันแทง จาคำราบบาปใหม่ข่มเหงเตงท่านหื้อ เข้าอำนาจแห่งตน ขอดเวรหมายหมั้นแล สปราวาจา กล่าวคำอันหาประโยชน์บ่ได้ เปนต้นว่าคำจุ คำจ่มแข่งแลคติเตียนเล่าหน้าจาขวันท่านผู้อื่นอันหาโทษบ่ได้ ๑ กล่าวคำขับยิ่งชอแลกล่าวเหล้นตาง ๑ มโนพุจฺจริตฺตกมฺม กะทำผิดด้วยใจมี ๓ ประการคือว่า อภิชา โลก เอาเข้าของแห่งท่านอันมีวิญญานก็ดี อันหาวิญญานบ่ได้ก็ดี คือว่าของเลี้ยงของคูมิจัวแลควายเปิดไถ่หมูหมาเปนต้น แลอันหาวิญญานบ่ ได้ นั้น ก็คือว่าโลกเอาเขตบ้านแดนนาแลโลกเอาเข้าของเงินคำแห่งท่านมาเปนของตน แลโลกเอาเขต แดนอันท่านผู้อื่นหากโอกาสทานไว้กับสาสนาวัดความารามนั้นมาเปนเขตแดนที่ของตน แล้วปลุก พิชชะลูกส้มของหวานกินตามเพ็งใจนั้นแล พยาบาทวิหิสาวิตต คือว่าบิเบียนท่านหื้อเป็นทุกข์ด้วย อาฆาตขอดเวร หมายหมั้นแลถื้อมิฉฉาทิฏฐิอันผิดคลองธัมมอันดี คือว่าเป็นกัมมเปนเวรมิ สิบประการ เกิดด้วยถ้วนทั้ง ๓ มีคั้งนี้แล ดูรามหาราชะ อันว่าสัตตโลกอันกะทำบาปไรย์อัน

10. ตถาคตะหากเทศนามานี้แล ปรมนา พุคฺคิ นิริยํ อุปปन्นา อันว่าคนทั้งหลายผู้นั้น คั้นว่า ตายไฟแล้ว ก็จักไฟเกิดในนารกอันเดิมไฟด้วยเปียไฟ แลเดิมไฟด้วยน้ำเหล็กน้ำทองแดงนั้นแล ดูรามหาราชะ อันว่าจ่านารกทั้งหลายผู้นั้น เขาคี้กะทำหื้อสัตนารกผู้นั้นมีความลำบากมากนัก หลายประการต่างๆ แล แล้วจ่านารกทั้งหลายคี้ได้เข้าสัตนารกด้วยคำอันร้ายหลายประการต่างๆ แล้ว คีธารกัมมหื้อแก่สัตนารกนั้นหื้อได้เสวยทุกข์เวทนามากนัก แล้วคี้กล่าวแก่สัตนารกว่า แก้วทั้ง ๓ คือว่า พระพุทธรเจ้า พระธัมมะเจ้า พระสังฆะเจ้า อันเปนนิจจังที่เพ็งแก่คนแลเทวดาทั้งหลายคี้ตั้งอยู่ ในเมืองคนแล สีลวันโต ปิณทิปาโต อันว่านักปราชญ์ตนมีประญา ตนทรงศีล ๕ สีล ๘ สีลสิบ

สี่สองร้อยชาว ๕ แลจตุปริสุทธสี่ ๔ คีตั้งอยู่ในเมืองคนแลคังฤา มึงพ้อยบ่ไพเสพกับด้วยท่านผู้
รักสาสี่พิงธัมมคำสอน แลมีใจการระครพอย้า หื้อบังเกิดผลบุญอันจักนำตนไฟเกิดในเมืองฟ้าแล
นิพพาน อันเปนสุขสำราญนั้นชา ยามเมื่อมึงอยู่ในเมืองคน มึงเท่ากะทำบาปด้วยตนด้วยใจแล คันว่า
จ่านารกกล่าวคังนี้แล้ว เขาคีคำรามด้วยเนยยะหลายประการต่างๆ หั้นแล อันว่าสัตนารกผู้้นั้น แม่น
ว่าจ่านารกหากคำรามคังอัน คีตีปาปกัมมวิบากคืบเสี้ยง คืบตายแล เท่า

11. อยู่เสวยทุกข์เวทนาในนารกที่นั่นเสี้ยงกาละอันนานนักแล คันว่ากัมมวิบากเสี้ยงแล้ว จึง
ตายแท้หั้นแล แล้วจึงได้เกิดมาเป็นเปรตแลแล้วแท้หั้นแล ปุณน จปปริ มหาราช ปโลกงเตจติสกุศล
เวทิกนิปีมหาราช คุรามหาราชะ อันว่าบุคคละยังชายทั้งหลายผู้ใดได้ประหมาทในกุสสละบาป คือ
ว่าได้กะทำอกุสสละปาปกัมม คันว่าตายจากภาวะอันเปนคน คีได้ไฟเกิดในนารก แลคันว่าตายจากนา
รกแล้ว คีจักได้ไฟเกิดในวงสาอันเปนเปรตแล หิ ปาวกสว ด้วยมีแท้ อันว่าบุคคละผู้ถือทิฐิ ๓
ประการ คือว่า อเหตุกทิฐิ อริยทิฐิ นตทิฐิ ผู้นี้ได้ชื่อว่า ถือคลองถือผัดกัมมอันดี แล เหตุก
ทิฐินั้นคือว่า ข้ำสัดทั้งหลาย มีอวิชาตณหาเปนสัดทั้งหลายจึงเกิดจึงเปน แล อทิฐินั้นคือว่า
บุคคละผู้ใดเข้าใจว่ากะทำบาปคืบเปนบาป กะทำบุญคืบเปนบุญ แลธัมมพระเจ้าว่ากะทำบาปได้เสวย
ทุกข์ไฟพายหน้า กะทำบุญได้เสวยสุขไฟพายหน้า คำอันนี้มีปมคืบรู้นา ข้ำบ่ฟังแล้วอัน ลวดบ่
ขรงขวายกะทำบุญสังสัคอันแล

12. ทิฐิ ๓ ประการนี้ คันว่าบุคคละผู้ใดได้ถือเปนหมั่นคังอัน คันว่าตายแล้วคีได้ไฟเกิดใน
มหาอวิจันนารกแล คันพ้นจากนารกแล้ว คีได้มาเป็นเปรตอันชื่อว่า มิสตานียตดา นั้นแลแลคนผู้ใด
ได้เข้าแลคำพ่อแม่ แลหน่ออรหันตา แลกะทำหื้อเลือดดินพระเจ้าออก แลมังสังมะหื้อแตกจากกัน
กัมม ๕ อันผู้นี้ เปนบาปอันหนักนักแท้แล ได้ชื่อว่า อนันตริยกัมมแล คันว่าบุคคละผู้ใดได้กะทำ
แล้ว คันตายคีจักได้ไฟไหม้ในนารกเสี้ยงกาละอันนานนักแล คันพ้นจากนารกที่นั่นแล้ว คีจักได้ไฟ
เปนเปรต อสุรกาย เปนทุกข์ด้วยปากด้วยตนด้วยใจยังนักแล คนผู้ใดหาประญาบได้แลเข้าสู่
อำนาจแห่งเปตวิโสอันชื่อว่า มิสาดเปรต อันได้เสวยวิบากสองประการ ๑ วันไหนได้ไฟตกนารก ๑
วันไหนได้มาเป็นเปตวิโส ได้มาอาโสรกินอวยเข้าอวยแกงกับคนทั้งหลายแล หล้างเทื่อเขาคีมา
แผ่งหมุ่นอันมีลักษณะเข้าขวันอันอ่อนน หื้อได้กล่าวคำร้ายหลายประการต่างๆ เพื่อหื้อคนทั้งหลาย
อ่อนน้อมค้อมกับด้วยเขาคีมีแล คนผู้หาประญาบได้ใส่ใจว่ามีฉนั้นแท้ ลวดได้กะทำตามฝิมา
กล่าวนั้นทุกอันหั้นแล คันว่าคนทั้งหลายกะทำตามฝิกล่าวอันนั้น คันว่าตายแล้วคีได้ไฟตกนารกแท้
แล คันว่าพ้นจากที่นั่นแล้ว คีจักได้ไฟเกิดเปนเปรตอันชื่อว่า ทิฆนชา นั้นเท่าเปนทุกข์เวทนามากนัก

13. แล วิบากอันเขาเชื่อใสในมิจจาทิฐิ เอาผีเปนไหย่นั้น แลเปรตทั้งหลายหล้างพร่องคักกล่าว
ว่าเปนผีพ่อผีแม่ผีปู่ผีย่าผีกระดูกแห่งเขาแล หล้างเทื่อคีตริวาเปนผีเสื้อบ้านเสื้อเรือนแล คันว่าคน
ทั้งหลายเปนพยาธิตังอัน ส่วนอันว่าคนทั้งหลายผู้หาประญาบได้อันหาสภาวะบ่ได้ หาธัมมดา

สังขารโลกก็บ่ได้ จึงใส่ใจว่าผีเยาะหือว่าอัน คีไฟหือหมอดูเมื่อหือแล้ว ยามนั้นผีทั้งหลายคีไฟ บันดาลเข้าหัวใจหมอดู หือกล่าวว้าผีเยาะหือว่าอันคีมี่แล ส่วนว่าคนฝูงนั้นได้อินคำหมอบอกหือจัน นั้น คีไฟกะทำตามหืออันนั้นแล้ว คีได้หลงเชื่ออกุศลกัมมอันเป็นบาปมากนักแล คันว่าตายจากชีวิต นั้นแล้ว คีได้ไฟเกิดใน นารกเป็นทุกหาสุกบได้แล คันพ้นจากที่นั้นคัจจได้เป็นเปรตอันชื่อ มิจสตนันอยู่ในประเทศปลาไม้หิมพานต์โพ้นแล อันว่าเปตวิโสฬงนั้น คีได้เสวยทุกข์มากนักแล คันว่าคนทั้งหลายฝูงเป็นญาติวงสา แลได้กะทำบุญอุยาดน้ำอุทิสสะ ไฟเถิงคังอัน คีจักพ้นจากเปรตชะแล หล้างพร่องคีได้เกิดชั้นฟ้าพายบนคีมี่แล เหตุคังอัน ปุคคละยิงชายทั้งหลายได้เกิดในภวะนี้แลได้พบ าสนาพระพุทธรเจ้าแล ควรเว็นเสียยังอกุศลกัมมสืบประการคื่อ เว็นจากอันกะทำบาปด้วยตน ๓ ประการ

14. คื่อเว็นจากข้าสัด เว็นจากลักของท่าน ๑ เว็นจากกะทำผิดในกามคุณ ๑ เว็นจากกะทำผิด ด้วยจี้ ๔ ประการ คื่อว่ากล่าวคำลายพราง ๑ เว็นจากสนต่อ ๑ กล่าวคำหยาบซ้ากล้าแขง ๑ อันว่าเจ้า ภิกขุตนเกล่นั้นคี่รู้ว้าจักเป็นบาปเป็นโทษแก่ภิกขุตนเป็นหนุ่มนั้ดั่งอัน ท่านคีมาลาลดปลดโทษ อันนั้นเสียแก่ภิกขุตนหนุ่มนั้ดั่งอันแล ยามนั้นโทษจึงบ่มีแก่ภิกขุตนหนุ่มนั้ดั่งอันแล เหตุคังอัน ปุคคละยิงชาย ทั้งหลาย ทั้งฆรหัตถ์แลนั้กบวชทั้งหลาย ผีว้าได้กะทำผิดด้วยตน ด้วยปาก ด้วยใจใน ไตรรัตนะแก้วเจ้า ๓ ประการ แลพระธาตุไม้สรี แลผู้เถ่าผู้แก่ผู้เป็นพ่อแลแม่คังอัน คีควรมีเข้าตอก ดอกไม้ถ้ายืนไฟขอสมมาคังอัน คีจึงขยายบาปหายโทษแท้แล ตามคังสังคายนาคารยเจ้าทั้งหลาย หากโยชนะสำแดงในบทว่า อริยานั้ อุปปวาทกา นั้นด้วยเนยยะหืออันแควคีมี่ด้วยประการคัง กล่าวมานี้แล มหาวิบากชาฎกั กรียาอันกล่าวเทศนายังมหาวิบากชาดกยกมาแต่เคถ้า トラบต่อเท่าเถิง ปลายคี่ถววยบังคมสมเรจสระเค็จ เขียน ๑๒๐๖ ตัวปตี----เหมา เดือน ๑๒ ขึ้น ๓ ค่ำวัน ๕ ยาม ๑๑ โมง ๔๒ นาที พ่อหน้อยหมื่นเป็นผู้เขียน ขอหือมีประญาปัญญาอันเลลียวลลาอาจรรู้รัมม์ ๘ หมื่น ๔๐๐๐ ขึ้นนั้น จุงจักมีเที่ยงแท้คี่หลีแลนิพพานปรมมุตกั.

ภาคผนวก ค

มัลย์โปรด

ฉบับวัดศรีดอนชัย ตำบลแม่่นะ อำเภอเชียงดาว

จังหวัดเชียงใหม่ จารปีพ.ศ. 2460

หมายเลขไมโครฟิล์ม 83.122.01H.025-025

1. นโม ตสฺส ตถาคต สุนทินิยํ พุทธเสฐํ นมิตฺวา สุกตปพฺพคํ ธรรมสงฺฆํ สุนนมิตฺวา สกฺกชนวสาวํ มาเลยฺย นามวตถํ ปรมถวิวิตคํ ภกิสิํ สมุเขติ ตูราสํปฺปฺริสะทังหลาย คาถาอันนี้ อาจารย์เจ้าตนเป็นคัมภีร์มาโลอันนี้ หากตั้งไว้ เพื่อหื้อเป็นที่สักการะบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย เพื่อหื้อหาย.....พายในแลพายนอกทั้งขอกขันธสถานทั้งมวลแห่งคัมภีร์มาโลนี้แล ด้วยที่แท้... แห่งคาถาอันนี้นักปราชญ์เจ้าทังหลายเพ็งรู้ดังเราจักวิสัยชนาไฟพายหน้านี้เทื่อะ ยังมีมายังนัก นมิตฺวา ผู้ไหว้แล้ว ยังพระแก้วเจ้าตนประเสริฐกว่าคนแลเทวดาทังหลายหากควรสักการะบูชา นมิตฺวา ข้าก็ไหว้ยังพระนวลโลกุตตรธัมมเจ้า ๘ ประการ อันประเสริฐอันเกิดมาแต่หัวอกแห่งพระเจ้านักหนา นมิตฺวา ข้าก็ไหว้พระอริยสงฆอันทรงจตุบริสุทธิโสสุดสมุญญาทวารทั้ง ๘ ประการในเนยยะ อันประเสริฐ หื้อบังเกิดปสาทสัทธาแก่คนแลเทวดาทังหลาย สมมา เสนาสนอัน....อันแคบก็มี อดีตในกาละอันล่วงแล้ว ยังมีมหาเถรเจ้าตน ๑ ชื่อว่าเทพมาโล...อันปรากฏไฟด้วยอิทธิทธิญาณ อันมากมาย นิสาย เจ้าคืออาโศกบ้านอัน ๑ ชื่อว่ากโรจนบท คัมภีร์หื้อเป็นที่โคจรคัมภีร์มา ตถุรูปเขย ทวีปกล่าว

2. คือว่าลึงกาทวิปอันเป็นที่ตั้งอยู่แห่งแก้วทั้ง ๓ ประการ นากํ ทิวสํ ยังมีในวัน ๑ มหาเทพมาโลตนองอาจ....เจ้าก็ลีลาไฟสู่นารกเพื่อจักษกเอาซึ่งเปรตสังเกตไว้เมื่อนาน ปวิสิตฺวา เจ้าก็ไฟถึงแลในสำนักพระแก้วเจ้ายมมราชชา ทิสฺวา พระญายมหันแล้ว ยังพระตนแก้วเทพมาโลก็เจียรจาไฟแจ้งจอดฉลาดรู้รอดทุกอันว่า ภนฺเต ภคฺวา ข้าไหว้เจ้าผู้มีบุญเจ้าลูกแต่ประเทศเขตที่ใดมานี้ชา เทพมาโลขานคำไว้บริบว่าเราลูกแต่ชุมพูที่ป.....มาแล เรามีคัมภีร์ปราชณาจักโปรดยังสัตว์ต้องทุกโทษในอบายนั้นแท้.....แล ยมราช อันว่าพระญายมราช อาหํ กถาว่า ภนฺเต ข้าไหว้เจ้าตนฉลาด อันว่าชาวเมืองนอกชุมพูเขากะทำบุญมากอัน.....รู้ว่าเขากะทำบาปมากนักหนานั้นชา เต สดฺดา อันว่าสัตว์ทังหลายมวลมากเขาแลศบเมืองคนพายตนเข้ามาสู่มาอยู่หื้ออบายยังมากหลายเหลือสิ้น เขาจักปราชณาจักพ้นจากโทษ หื้อได้เสวยสุขสำราญด้วยสมพารพระผู้เป็นเจ้าผู้ปลดปล่อยอันทุกข์ยากยังลำบากมากนักหนา ขอเมตตาลงมาโผด หื้อพ้นจากในอบาย ผู้งดา....แลอันอยู่ในชุมพูทวิป หื้อเขารับร้อนกะทำบุญฝากมาหาหาก็มีแล เถโร อันว่ามหาเทพมาโลจาคำไว้บข้าก็สะเพราะหน้าต่อยมมหิบาล มีบริวารอยู่เฝ้า เมื่อนั้นมหาเถรเจ้า.....

3. ก็เล่าคำผ่นนั้น อันว่าคนอยู่ชุมพุกทวีป อันริบร้อนกะทำบุญหื้อทานว่า ดูรา
มหาราช ชาวเมืองนครชุมพุกีอานโมทนาบ่ขาด ใส่บาตรทุกวันสัลด บางพร่องฟังธรรมมีอันคืออยู่
บางพร่องกะทำปาณาติบาต บางพร่องขาดชิงเอาเข้าของท่าน บางพร่องเหล้นซู้กับด้วยเมียท่าน
บางพร่องกล่าวถ้อยคำเป็นมุสาวาทะมาจุล่าย บางพร่องกินเหล้าอวดอู้จากัน ดูรามหาราชะตน
องอาจในอบาย เรา.....เป็นกะทำเมื่อหน้าชะแล อันว่าคนทั้งหลายเมื่อน้อยเขาคีชะชะใช้
กะทำหลวง คี้นำคนเข้ามาสู่ในอบาย ทั้งยังชายผ่นหมู่เปรต หื้อเขาได้เข้าสู่เขตดาวดิงสาทุก หมู่เมื่อ
อยู่เฝ้าพระยาอินทราชิราชนั้นเทอะ ภาณเต ข้าก็ไหว้เจ้าตนมีบุญ ผู้ข้าทั้งหลายคีมี่คำปราณาใครหื้อ
โปรดยังสัดผ่นอันต้องทุกโทษอยู่ในอบาย ขอนิมิตต์เมตตอย่าข้าสัดผ่นอยู่ถ้ายังมากยังหลาย ทั้ง
ยังชายผ่นหมู่เปรต เข้าสังเกตไว้คี่ใจๆ ทุกหมู่ทุกค้ำว คันรู้ข้าว่าพระหัตสพลลงมาโปรดนับว่า
ได้แสนโกฏิกราวไกล ขอนิมิตต์เมตตอย่าข้า ขอหื้อหว่ายหน้าคีนมาเมตตผู้ข้าตั้งอยู่.....
ผู้ข้าคีมี่คำปราณาใคร.....ขอจูงนิมิตต์คีนมาเมตตอย่าข้าแต่เทอะ เถโร อันว่ามหาราชะเจ้าเทพ
มาไลสมตัวคันว่าได้ยังความเวทนาแห่งพระญาชมราชแล้ว เจ้าคี่ผายผัดไฟดวยังเวตรณีนารก.....

4. คีเห็นยังสัดนารกแลเปรตอันเป็นเวทนานักหนา บางพร่องคี่จมลงไฟในพื้นที่หม้อ
นารก บางพร่องคี่ผัดขึ้นมา เตนิริยสตา อันว่าสัดนารกทั้งหลายผ่นนั้น ทิสสนติ เขาคีเห็นยังมหา
เถรเทพมาไลเจ้าคี่อันอยู่ เขาคีพร้อมกันขออ้างขูลีว่า ภาณเต ผู้ข้าคี่ไหว้เจ้าดู ผู้ข้าทั้งหลายนี้แต่เมื่อ
อยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนวันนั้น คีได้ไปนไหย่แลประกอบไฟกะทำ ๓ ประการ คีอว่า กายวิ
มโนหีสนติ คีได้บิเบียนยังคนผ่นทุกขัไว้เซนใจอันหาที่เพ็งอาไสรบได้ ชยุนติ คีได้สันทับนัคำ
วาจาอันหยาบช้า ได้คัดตืนตืนมือ ได้จุคบ้านเผาเรือน ได้ลักเอาเข้าของท่านผ่นอันมีจิตใจอันอ่อน
จึงเอาด้วยอำนาจอาชาญาคีจึงได้มาทรงทุกขเวทนา ด้วยเหตุคี่นี้คีมี่แล ผู้ข้าทั้งหลายขอนิมิตต์
พระผู้เป็นเจ้า ตนเป็นเหง้าอยู่โขงชุมพุกพออินดูผ่นผู้ข้า อย่าข้ารีบเรียพลัน ขอเจ้าตนมีบุญจูงนำเอา
ข้าวารแห่งผู้ข้า เมื่อบอกแก่เหล่าชาวเมืองนอกชุมพุกหื้อเขารีบเร่งกะทำบุญอย่าได้ขาด หื้อใส่บาตร
แล้วอยาดน้ำหมายทาน มาถึงลูกหลานผ่นเปรต หื้อได้พ้นจากเขตอบายนี้แต่เทอะ เถโร อันว่า
มหาเถรเทพมาไล สุตว่า ได้แล้วยังคำสั่งแห่งสัดนารกผ่นนั้นแล สมปตติสิดว่า เจ้าคี่รับเอาด้วยคำ
ว่า เอือ เจ้าคี่หนีไฟคีมี่วันนั้นแล

5. เถโร อันว่ามหาเถรเทพมาไล คนดว่า ไฟแล้วคี่เห็นยังสัดทั้งหลายอันจะเดินเหนือ
แผ่นเหล็กแดงอันลูกเปนเปี้ยวอยู่ สุนกข อันว่ามหาทั้งหลายคี่เล่นไพมา มีตัวใหญ่เท่าช้าง ใหญ่ ๘
สอกสูงได้ ๗ วา คีมี่แรงแล กามีตัวใหญ่เท่าเรือนเท่าเกียนหากไล่ขบไล่สับไล่ดอดยังสัดนารก
ทั้งหลายผ่นนั้น เป็นทุกขเวทนามากนักแล เคว ปดว่า อันว่าสัดทั้งหลายผ่นนั้น ทิสสนติ เขาคีเห็น
ยังเทพมาไลตนทรงโฉมงามองอาจ เขาจึงอภิวาทวันทาว่า ภาณเต ผู้ข้าคี่ไหว้เจ้าผู้มีบุญ ผู้ข้า
ทั้งหลายอยู่ในเมืองคน หีสนติ คีได้สนสอบังเกียด ได้กล่าวคำเสียดแทงชาวเจ้าตนมีสิด ได้คีนินทา

กล่าวว่า ได้โชคเคียดแกล้งกรรมมา ได้กล่าวจากคำแรง บ่ออำเอยงผู้เฝ้าผู้เกล่ ผู้เปนพ่อแลแม่ตานาย คนทั้งหลายฝูงมีสี่ ๕ สี่ ๘ ก็จึงได้มาทรงทุกขเวทนา จึงได้มาเปนปรตอยู่ในนารก ก็จึงมีเนื้อหนังอันขาดปลุ่เสียกันนี้แล คัมมีแรงแลกาหากมาขาดพื้นกินทุกวันทุกคืนบ่ขาด ก็เปนทุกขเวทนา ลำบากยิ่งนักหนา ขอเมตตาผู้ข้า จูงเอาข่าวสารเมื่อบอกแก่ลัชาวมุทวิปโจงประเทศ ตั้งใจเจตกินทาน รักสาสี่ลฟงรัมม้อยาขาด หื้ออยาดน้ำหมายทาน หื้อมาเถิงลูกหลานฝูงเปนปรต หื้อพ้นจากเขตเวจนี้แต่เทอะ เถโร อันว่ามหาเถรเทพมาโลคนทรงโฉมใส

6. บ่เส้า เจ้าได้ยื่นคำด้านเจียรจาแห่งปรตฝูงนั้นแล้ว ก็ชานคำว่าเออ คโต เจ้าก็สระเด็ชนีไฟสู่วิไลโลหุณกินารก ทิสวา เจ้าก็หันสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นบางพร่องจมบางพร่องลอยบางพร่องก็ห้อย.....หม้อยู่ยังอยู่นอกก็ยังมีมาหลายอยู่มากนักแล อันว่าสัตนารกทั้งหลายอันอยู่ภายนอกหม้อยัน จ่านารกทั้งหลายก็ไล่สับไล่แทงอยู่บ่ขาดสักวันสักคืนแล บางพร่องก็เล่นขึ้นต้นจั่ว เมื่อสัตนารกขึ้นไฟนั้น หนามไม้จั่วก็ของปายหนามลงมานั้น คีป็นปายหนามขึ้น จ่านารกเขาคีสับก็แทงหื้อสัตนารกทั้งหลายตกลงถูกแผ่นเหล็กแดงแผ่นทองแดงอันลูกเปนเปียวนั้นแล้ว ก็มาใหม่ยังสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นแล เตนิริยสตุตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสนติ คีหันยังเทพมาโลเจ้าคนองอาจอ้อยืนอยู่ที่ไกลอวาสนารกเขาคีงยกมือไหว้วันทว่า ภนเต เขาคีไหว้เจ้าคนมีบุญ ผู้ข้าทั้งหลายแต่เมื่ออยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนบ่อข้าน้อยยังกัมม์ บางพร่องได้กะทำปาณาติบาตได้เข้าสัดใส่กลาดขายของกิน บางพร่องได้โลภเอาด้วยตาชั่งหายอย บางพร่องได้สพเมณฐัมม์กับด้วยเมียท่าน บางพร่องได้จุล่ายเอาเข้าของแห่งท่านมากิน บางพร่องได้กล่าวคำสนส่อหื้อท่านผิดกัน บางพร่องก็ได้กินเหล้าน้ำเมรัยก็จึงได้ทรงทุกขเวทนาดังนี้คัมมีแล ขอพระเปนเจ้าจูงนำเอาข่าวสารแห่งผู้ข้าทั้งหลายเมื่อ

7. บอกแก่ลูกหลานเหลนญาติพี่น้องแห่งผู้ข้าทั้งหลาย.....แต่เทอะ เถโร อันว่าพระมหาเถรเทพมาโลได้ยื่นคำสั่งแห่งสัตนารกทั้งหลายแล้ว เจ้าก็รับเอาด้วยคำว่า อาม เอือ เราคียากจักเมื่อบอกแก่ลัชาวมุทวิปทั้งหลายหื้อเขาริบกะทำบุญหื้อทานรักสาสี่ลฟงรัมมเทสนา อยาดน้ำอุททิสมาเถิงท่านท่านทั้งหลายชะแล ว่าอันแล้วเทพมาโลคีรับเอาด้วยคำสั่งดังนี้แล้ว เจ้าก็ลงไฟดูอุสุทหนารก ทิสนา เจ้าก็หันยังสัตนารกทั้งหลายอันทรงทุกขเวทนา คัมมีคำปราธนาอยากเข้าแลน้ำคัมมีนานมากนัก เขาคีลอยดูฟางข้างซ้ายข้างขวาเขาคีหันยังปล่าฟ้าวแลปล่าตาลปล่ากล้วยปล่าอ้อยมากหลวงหลาย สัตนารกทั้งหลายเขาคีเข้าไฟเอามากินยังก้วยแลอ้อยหมากฟ้าวหมากตาลทั้งหลายฝูงนั้น สัตนารกไฟเอามากินคัมมีบังเกิดเป็นก้อนเหล็กก้อนทองแดงอันลูกเปนเปียว คีใหม่ปลากใหม่ค้อยยังสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น หื้อ....หื้อ....ไฟเปนอันลำบากยิ่งนักหนา ทิสวา เขาคีหันแล้วยังพระมหาเทพมาโลมหาเถรเจ้าอันอ้อยยืนอยู่ กโต เขาคีจึงขอมืออัญชูลีคระพุมมือขึ้นไหว้แล้วคีร้องสั่งว่า ภนเต ผู้ข้าไหว้พระเปนเจ้า ผู้ข้าทั้งหลายแต่เมื่ออยู่ในเมืองคนเมื่อก่อน คีได้ไฟเอาพิชชะลูกส้ม

ลูกหวานในขงเขตวัดวาอารามมากิน บ่ได้ขอกับด้วยเจ้าภิกขุสังฆะ คีจิงได้มาตคนารกได้เปนปรต
อยู่ฉนนี่คีมีแล เถโร อันว่ามหาเถร

8. เทพมาโลเถรเจ้า สุตฺวา ได้ยินยังคำสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นแล้ว เจ้าศรีรับเอาด้วยคี่
ว่า อาม เอือ ว่าคั้งนี้แล้ว คโต เจ้าคี่ลงไฟดูสังฆานารกนั้นแล ทิสฺวา เจ้าคี่หันแล้วยังสัตนารก
อันตคอยู่ในสังฆานารกที่นั้น คี่หันสัตนาลำบากยิ่งนักหนา เตะ นิริยสฺตดา อันว่าสัตนารกทั้ง
หลายฝูงนั้น บางพร่องปิ่นหัวลงต่ำ บางพร่องปิ่นดินขึ้นเมื่อบนคี่มี บางพร่องมีตัวแลหาหัวบ่ได้คี่มี
แล บางพร่องคี่มีแต่หัวพ้อยหาแข่งหาขาบ่ได้คี่มีแล บางพร่องตัวเปนครนหัวเปนครนหัวควายคี่มี บาง
พร่องตัวเปนครนหัวเปนครนหัวช้างคี่มี บางพร่องตัวเปนครนหัวเปนครนหัวคนคี่มี บางพร่องตัวเปนครน
เต่า หัวเปนครนคี่มี บางพร่องนั้นตัวเปนครนหัวเปนครนหัวไก่ เขาคี่ไล่สับไล่ตอคกันอยู่บ่ขาดสาย
ลักวันลักคืนคี่มีแล บางพร่องนั้นผู้ยังมีแต่องคเที่ลับ.....นั้นเปนครนคี่มี บางพร่องนั้นผู้ชาย
มีแต่องคเที่ลับแห่งคี่มีเปนครนคี่มีแล เตะ นิริยสฺตดา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสฺวา
เขาคี่หันแล้วยังมหาเถรเจ้าเทพมาโลอันอนอยู่ อุโฆสย คี่ร้องสั่งว่า ภนฺเต ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีบุญ ผู้
ข้าทั้งหลายแต่เมื่ออยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนพุ้น ผู้ข้าทั้งหลายได้ข้าช้างเองา ได้ข้าจัวควายกินขึ้นเสีย
บ่ตาย ได้เอาไก่ไล่เล่นกรบกกัน ได้ข้าหมูขากินค้ำ ได้เหล้นซู้กับด้วยผัวท่านได้สุ้มเมียท่านได้
ประหมาท

9. คุณแก้ว ๓ ประการแล ผู้ข้าทั้งหลาย.....ฉนนี่ คีจิงได้มาทรงทุกขเวทนาลำบาก
มากยิ่งนักหนา ผู้ข้าทั้งหลายขอพระเปนครนเจ้าจูงนำเอาคำผู้ข้าทั้งหลายบอกประวัติข่าวสารแก่ลัชาว
ชุมพุทวิป หื้อเขารับกะทำบุญหื้อทานรักสาสิลพิงธัมมเมตตภาวนาแลอยาดน้ำหมายทานมาถึงผู้ข้า
ทั้งหลายแต่เหือะ เถโร อันว่ามหาเถรเจ้าเทพมาโล สุตฺวา ได้ยินยังคำสั่งแห่งสัตนารกทั้งหลายฝูง
นั้นแล้ว เจ้าคี่หันสัตนารกทั้งหลายฝูงอันจ่านารกทั้งหลายหากเอาเชือกเหล็กแดงอันลูกเปนครนเปียวมา
ผูกมามัด แล้วคี่เอาเบ็ดเหล็กอันลูกเปนครนเปียวมาเกาะ....ชักลากออกแล้ว สัตนารกทั้งหลายคี่มีตัวอัน
ใหญ่อันสูงได้ ๖ พันวา คี่หื้อสัตนารกทั้งหลายนอนอยู่เหนือแผ่นเหล็กแดง ปักขิปีตฺวา แล้วคี่เอาซัด
ตคในน้ำเหล็กอันลูกเปนครนเปียว แล้วคี่เอาน้ำเหล็กแดงหล่อใส่ในปลาบ แล้วคี่ไหลลงทั้งทวารพายต่ำ
พุ้นแล คี่ดำหัวหื้อปุดหื้อขาด คี่ซัดค้ำกันคี่นมาเถาคั้งเกล้าคี่มีแล บางพร่องคี่เอาสัตนารกหื้อนอนอยู่
เหนือแผ่นเหล็กแดงแล้วคี่เอาประทัดเหล็กอันลูกเปนครนเปียวมาฟาดหื้อซื่อ แล้วคี่จิงเอาขวานอันลูก
เปนครนเปียวนั้นมาถากมาฟันเหมือนคั้งคนทั้งหลายถากยังไม้แลหื้อยหื้อซื่อนั้นแล ทิสฺวา เจ้าคี่หันสั
ตนารกทั้งหลายนั้นบางพร่องคี่บ่มีเครื่องนุ่งของไบคี่หาบได้เหมือนคั้งปรต.....ทั้งหลายนั้น เตะ สดฺดา
อันว่าสัต

10. นารกทั้งหลายฝูงนั้นเขาคีหันเทพมาโลยยืนอยู่หันคิงอัน อุโฆสธ เขาคีร้องว่า ฅนเต ผู้ข้าคีไหวเจ้าตนมิบุญผู้ข้าทั้งหลายแต่เมื่ออยู่ในเมืองคน ผู้ข้าทั้งหลายคีได้จุล่ายหื้อท่านฉิบหายเข้าของเปนต์ค้ำเงินแลคาคีได้สันทับเอาแล คีได้ค้ำท่านผู้หาโทษบิได้สัพพะปลาหลายคีได้จ่อมเบ็ดแลใส่ลอบดักไซได้สื่อนกึ่งคว่างแหแลดินตรงลงน้ำลงควานทั้งนกชั่วไก่อ ได้กะทำฝูงนี้คิจึงได้มาตคนารก จิงได้ทรงทุกขเวทนอยู่ดั่งนี้คิมิแล ขอนิมนต์พระองค์ตนประเสริฐจูงนำเอาข้าวสารแห่งผู้ข้าทั้งหลายเมื่อบอกแก่พ่อแลแม่ญาติพี่น้องลูกเต้าหลานเหลนทั้งหลาย จูงหื้อท่านรักสาลิลพึงรั้มมัลลเยาคน้ำหมายทานมาหาผู้ข้าทั้งหลายแต่เทือะ เดโร อันว่ามหาเถรเทพมาโลเถรเจ้าสุตฺวา ได้ยินแล้วยังค้ำสั่งแห่งสัตนารกทั้งหลายแล้วเจ้าคิขานค้ำว่า เอือ เราคิหากจกนำเอา ปวัตติข้าวสารอันนี้เมื่อบอกแก่เขาชู้คนชะแล ว่าดั่งนี้แล้ว คโต เจ้าคิไผดูเวจินารกที่นั่นแลทิสฺวา เจ้าคิไผหันยังสัตนารกอันจมอยู่ในหม้อนารก คิหากำร้องไห้บิได้ยินเสียงแล มหาเถรเจ้าเทพมาโลตริกระนิงใจว่าแต่คูไผดูสัตนารกอันอื่นเล่า คียังได้ไผดูแล้วคียินเสียงร้องเสียงไห้แห่งสัตนารกทั้งหลายแล.....อันว่าสัต

11. นารกอันนี้เป็นฉันโคแลมาบิได้ยินเสียงร้องเสียงไห้ฉันนี้ชา เจ้าคิตริกระนิงดั่งนี้แล พระตนหน่อแก้วมาโลจิงจะเดินไผเหนือแผ่นดินแล้ว ทิสฺวา เจ้าคิหันสัตนารกทั้งหลายอันท้าวพระญาบรมราชหากผูกมัดฟาดเขียนตีสับแทงหื้อล้าบากยิ่งกว่าสัตนารกอันอื่นคิมิแล เต สดฺดาอันว่าสัตนารกฝูงนั้น ทิสฺวา คิหันแล้วยังเทพมาโลตนเองอาจ เขาจิงอภิวาทไหววันทาว่า ฅนเต ผู้ข้าไหวพระองค์ตนเป็นเจ้า มย อันว่าผู้ข้าทั้งหลายนี้แต่อยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนวันนั้นคิได้ค้ำพ่อแลตีแม่ได้ค้ำชิตีพราหมณ์ ได้ม้างเจดีย์ ได้ตัดไม้สริมหาโพธิ ได้จุควัวอาราม ได้จุคโลงสบมา ได้เผากุฎีวิหาร ได้ม้างสารูปพระเจ้า ได้ม้างริต....ถอนยังศาลา ได้เหล้นชู้กับด้วยเมียท่าน ได้เหล้นชู้จากผัว ได้จุล่าย ได้ค้ำสังฆะ ได้ค้ำผู้เฒ่าผู้แก่แลคนผู้ประกอบชอบด้วยสิล ๕ สิล ๘ ได้ประหมาทแก้ว ๓ ประการ บ่คบบออย่าแอยยังค้ำปีตตามาคาพ่อแลแม่ญาติกาวงสา บ่ฟังถ้อยคำครูบาอาจารย์ได้.....เมื่ออยู่เมืองคนเมื่อก่อนพุ้นแล ได้บวชในศาสนาแล้วคิได้เป็นใหญ่ในสัณฐานที่นั่น คิได้เอาพิชชอากรลูกส้มลูกหวานตอไม้กลวงไม้ดั้นเอาหื้อแก่ลปีตตามาคาญาติพี่น้องวงสาแห่งตน บ่บอกแก่ลสังฆะทั้งหลาย

12. หื้อได้แจ้ง หากหื้อตามอำนาจแห่งตนว่าตัวกูนี้ได้เป็นในอวาสที่นี้แล อัน ๑ ผู้ยังทั้งหลายอันอยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนพุ้นแล ผู้ข้าทั้งหลายคิได้เหล้นชู้กับด้วยสังฆะแลสัมมณเระ คิจิงได้ทรงทุกขเวทนาจิงได้มาเป็นเปรตในอวาจินารกนี้แล ฅนเต ผู้ข้าไหวเจ้าตนมิบุญ ขอเจ้าจูงนำเอาข้าวสารอันนี้เมื่อบอกแก่ลปีตตามาคาญาติกาวงสาพี่น้องทั้งลูกเต้าหลานเหลนแห่งผู้ข้าทั้งหลายแต่เทือะ เดโร อันว่ามหาเถรเจ้า สุตฺวา ได้ยินแล้วยังข้าวสารแห่งสัตนารกทั้งหลายอันสั่งเจ้าคิรับว่า อาม เอือ เราคิหากจกนำเมื่อบอกแก่ลชุมพุกทวีปทั้งมวลชะแล คโต คิไผดูโรรวนารกเทำร้อน

เจ้าคิหันสัตนารกอันจอมอยู่ในเทาร้อน เปนอันลำบากยิ่งนักหนา เหวมิริยสตะตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นอันท้าวพระญาบรมราชหากเขียนตีลับทงล้าปากอยู่เหนือเทาร้อนที่นั่นหั้นแล เตะ สตะตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสวา หั้นแล้ว เถรี ยังมหาเทพมาไล ตนทรงโถมไวขึ้นซ้อย จึงยกมือขึ้นไหว้แล้วร้องสั่งคำ ภนเต ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีบุญ มั่งผู้ข้าทั้งหลายแต่เมื่ออยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนได้เอาเข้าสืบมาฐานเข้าดี ก็ได้อาเภลบกั้งแลชะมาฐานเข้าดีแล้วแลมาขายหื้อแก่เจ้าเงิน ได้โลกล่ายเอาของท่านมาเปนของตน ได้โลกเอาด้วยตาซึ่งตายอยได้กล่าวถ้อยคำอันเป็นประโยชน์นะแล

13. ได้สับลงโทษหื้อท่าน....คำปมีหาใส่คำ บิไหยหาแถม อัน...ยืมของท่านมาแล้ว.....เอาด้วยตาซึ่งตายอย.....ของท่านคินคิมี่แล ก็ขายทองเหลืองทองแดงว่าเปน....ไฟจุล่ายเอาเข้าของท่านมากิน.....กะทำแต่งแปง.....แล.....คำแท้แล้วอัน ได้กะทำฝูงนี้จึงมา....จมเข้ามาสู่อู่ห้องอบาย ชาวยิงชายทั้งหลายเหลือลงยังไผมาจาก กล้าสังคน ผู้ข้าทั้งหลายขอนิมนต์พระเปนเจ้าจูงเอาข่าวสารเมื่อบอกแก่ลัชาว.....ทั้งปฐาตานายพ่อแม่.....ทั้งพี่น้องทั้งคนอันอยู่โขงชุมพูเมืองนอก หื้อเขาเซาะไซ้ค้อยกะทำบุญหื้อท่านรักสาสืลธัมม้อย่าขาด หื้อได้สร้างพระธาตุแลเจดีย์ หื้อปลูกไม้สริมหาโพธิ หื้อสร้างพระเจ้าแลพระธัมม์ หื้อ.....ใส่บาตรหื้ออบายค้ำน้ำหมายทาน หื้อมาถึงลูกหลานฝูงเปนเปรตอันอยู่เขตอบายแต่เทือะ เถโร เมื่อนั้นมหาเถรเทพมาไล สตะตา ได้ยินคำสั่งแห่งสัตนารกทั้งหลายนั้นแล้ว สมปธิ รับเอาคำว่าเอือ คโต คิหนี่ไฟดูยังสุดต สตะนารก ทิสวา พระผู้เปนเจ้าเทพมาไลหั้นสัตนารกทั้งหลายอัน....นารกหากผูกมัดยังคอดด้วยเชือกเหล็กอันใหญ่อันลูกเปนเปียวแล้ว ก็มามัดชักลากออกหื้อลัมท้าวตากหงายไฟเหนือแผ่นเหล็กแดงแล้ว ก็พินคี่แทงด้วยอาวุธทั้งหลายต่างๆ แล้ว อันว่าสัตนารกทั้งหลายบางพร่องจ่านารกทั้งหลาย

14. ตัดสินสินมือเสียหื้อเปน...เปน...เหมือนดั่ง.....คน.....นั้นแล นิริยสตะตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นเปนทุกขเวทนาลำบากยิ่งนักหนา เตะ นิริยสตะตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสนติ คิหัน เถรี ยังมหาเถรเทพมาไลมหาเถรเจ้าตนองอาจบเส้าไซ.....ก็ถามว่า ภนเต ผู้ข้าไหว้เจ้าผู้มีบุญ เจ้าลูกแต่พระเทศเขตที่ใดมาชุมพูทวีปนี้ชา ภคโห เราคิหากลูกแต่ชุมพูทวีปพื้นมาแล เตะ สตะตา อันว่าสัตนารก.....ฝูงนั้นอัน ปุจสิสามา ก็จึงสั่งว่า ภนเต ผู้ไหว้เจ้าตนบุญ ขอเจ้าจงนำเอาข่าวสารผู้ข้าทั้งหลายเมื่อบอกแก่ลัปิดตามาตามาตามา...หื้อกะทำบุญหื้อท่านรักสาสืลธัมมเมตตามาวานาอบายค้ำน้ำหมายทานมาถึงผู้ข้าทั้งหลายแต่ แต่ก่อนผู้ข้าทั้งหลายได้อยู่ในเมืองคนพื้น คิได้...เอาเข้าของแห่งท่านผู้อื่น ถิ่นกว่าเงินแลคำ คือว่าของเลี้ยงของดูมีจัวแลควาย หมูหมาเป็ดไก่กล่เป็นคั้นฝูงนี้ คิไฟลักเอามาขายเลี้ยงชีวิตแห่งตนแล ก็ได้กะทำปาณาติบาตกัมมอัน

หยาบข้าสาดหาคักเกิดไซ้สันตนาแห่งตน ก็จึงได้มาทรงทุกขเวทนาลำบากอยู่ในนรกที่นี้ก็มีแล
เถโร อันว่ามหาเทพมาไล คโต เจ้าหนีไฟดุพิริสนนรกอันเต็มไปด้วยน้ำมูก

15. อาจมอันสัตนรกทั้งหลายหาคูดกิน มีน้ำลายแลน้ำมูกอันเน่าเหม็น มีเลือดแล
หนอง หากเป็นอาหารของกินแห่งสัตว์ทั้งหลายฝูงนั้นแล สัตว์นี้คูดกินหนองตัวนั้น ตัวนั้นคูดกิน
หนองตัวนี้อยู่บาดสาขสัถวันสักคั่นแล เต สดตา อันว่าสัตนรกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสวา หันแล้ว
มหาเทพมาไลคนองอาจก็ยอัญชลี คโต ก็เลิกกระพุ่มมือขึ้นไหว อุสโสส ยิน...ก็ร้องสั่งยังเจ้า
ตนแก้วมาไลว่า ภนเต ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีบุญ ผู้ข้าทั้งหลายได้อยู่ในเมืองคนเมื่อก่อนผู้ข้าก็ได้ถ่ม
น้ำลายน้ำฟายน้ำหมากได้ถ่มขี้มูกได้เสียน้ำหมากแลอาจม ได้อุ้มลูกแลหลานเข้ามาในเขต
วัดวาอารามอันเป็นช่วงแก้วทั้ง ๓ ประการแล้วก็จึงได้มาทรงทุกขเวทนาอยู่ดังอันก็มีแล ภนเต ผู้ข้า
ไหว้เจ้าตนทรงสีก ขอนิมิตต์พระผู้เป็นเจ้าจงนำเอาข่าวสารแห่งผู้ข้าทั้งหลายเมื่อบอกแก่ลัญญาติพี
น้องทุกคน หื้อเขาพร้อมกันสร้างวัดวาอารามวิหารหื้อเป็นทาน สังขารปลีใหม่ หื้อเขาพร้อมดักน้ำ
ล้าง....แลมาสระสรวงยังพระธัมมสังฆเจ้าหื้อสระสรวงผู้เฒ่าผู้แก่พ่อแม่ตานาย สระสรวงกุฏิวิหารวัด
คิอารามหื้อปฏิบัติข่วงพระธาตุแลเจดีย์ข่วงไม้สัรมหาโพธิแล้ว แลมาตัดยังทุ่งเลข่อบูชาแก้ว ๓
ประการมาสมมาการวะแก่พระพุทธรเจ้าแลพระธัมมพระสังฆเจ้า

16. แลพ่อแม่ผู้เฒ่าผู้แก่ทั้งหลายมวแล้วจึงหยาดน้ำหมายทานมาถึงผู้ข้าทั้งหลายแต่หื้ออะ
เถโร เมื่อนั้น.....เทพมาไลตนรู้วิโสแห่งคนขามนุสส สุควา ได้ยินแล้วก็จกน้ายังคำสั่งแห่ง
สัตนรกทั้งหลายฝูงนั้นแล้ว มหาเถรเจ้าจึงกล่าวว่าเราหากจ่านำเอาข่าวสารเมื่อบอกแก่ลัญญาติพี
ทวีปชะแล เถโร มหาเทพมาไลเถรเจ้าก็รับเอาคำสั่งดังนี้แล้ว คโต เจ้าหนีไฟดุคการนรกขุม
ถ่านไฟแดงนั้นแล้ว ทิสวา เจ้าก็หันยังสัตนรกทั้งหลายอันคอกอยู่ขุมถ่านไฟแดงนั้นอันลำบากยิ่ง
นักหนาแล อันว่าสัตนรกทั้งหลายฝูงนั้นมีลิ้นอันยาวอันจ่านรกหากเอาขอเหล็กอันโหดอันยาว
ลูกเป็นเปี้ยวมาเกาะมาลากันแล้ว ก็เอาเหล็กอันเหลืมนั้นมาแทงมากกว่าพัน หื้อสัตนรกทั้งหลาย
คั่นตายอยู่เหนือแผ่นเหล็กแดงนั้น แลก็มีตัวอันสั้นระสายไพมาเหมือนดังจั่วแลควายหมูหมาเปิด
ไกลอันคนทั้งหลายหากเอาไฟจุดไฟเผาทั้งเป็นนั้นแล เต สดตา อันว่าสัตนรกทั้งหลายฝูงนั้นเขาคี
หันเทพมาไลมหาเถรเจ้าอันยืนอยู่ อุณาจิปิตวา เขาคียกมือขึ้นไหวแล้วร้องสั่งว่า ภนเต ผู้ข้าไหว้
เจ้าคุณมีบุญ ผู้ข้าทั้งหลายนี้แต่ก่อนนั้นได้อยู่ในเมืองคนพุ้น ได้.....เข้าของคำตัดคาลงหื้อหน้อย
อัน ๑ ได้เอายังเข้าของแห่งท่านทั้งหลายนั้นแลอัน ๑ ได้ข่มเหง

17. เอาคำของอันแห่งตนไฟกะทำการกินจางนั้นแล อัน ๑ ไฟเชื้อเอาเข้าของแห่ง
คนทั้งหลายคำของแพงพ้อยว่าตัดคาลงหื้อเบาบาง เป็นต้นว่าคำช้างคำปลา คำจั่วคำควาย คำเงิน คำคำ
คำแก้ว คำแหวน คำเสื้อ คำผ้า สิ่งใดสิ่ง ๑ หื้อน้อยหื้อเบาบาง เสดนกุย อัน ๑ ได้โลภเอาด้วยตาข้าง
ตายอยคือว่าขี้คันมันหื้อกว้างทางโนแล้วเอาแต่ลูก....ลูก....ใส่โนแล้ว เมื่อซังเข้าของหื้อผู้อื่นพ้อย

แตกขังลูกมีนมา.....นั่นแล้ว เมื่อตัวซ้งเอาตัว.....ไว้ทั้งสนั่นแล อัน ๑ ได้ขายเข้าหื้อแก่ล่
 ท่านผู้อื่นนั้นตางหน้อย บ่พอสิบร้อยสิบพัน เมื่อพองเข้านั้นหื้อหังกลางไฟระน้อยแล เมื่อเอาตัว
 พ้อยสวดหื้อสูงไว้ระน้อย...แล ก็ได้.....ลายเอาเข้าของแห่งท่านทั้งหลายนั้นแล ก็จึงได้ทรง
 ทุกขเวทนาคือมีแล ผู้ข้าทั้งหลายขอมนต์พระผู้เป็นเจ้าจงนำเอาข่าวสารแห่งผู้ข้าทั้งหลายนี้
 เมื่อบอกแก่ญาติกวางสาพี่น้องแห่งผู้ข้าทั้งหลายแต่เทื่อะ หื้อเขาจะทำบุญรักสาสิลพึงธัมมเมตตา
 ภาวนาอดน้ำหนายทาน.....เถิงผู้ข้าแต่เทื่อะ เถโร อันว่ามหาเทพมาไล สุดว่า ได้ยินแล้วยังคำ
 ลั่งแห่งสัตตนากรทั้งหลายนั้นแล้ว คีขานคำ อาม เอือ เราจักเมื่อบอกแก่ชาวชุมพูทวีปชุนชะแล
 เถโร อันว่ามหาเทพมาไลก็รับเอาคำดังนี้แลเจ้าคี่ไฟ

18. ผู้สัตตนากรหม้อใหม่ ทิสวา เจ้าคี่หันสัตตนากรทั้งหลายผู้งั้นคี่เป็นแต่ผู้ยั้งทั้ง
 มวล อาบ่าวพระญาณมภิบาลคี่ไฟได้ยับจับเอามาใส่ตอกขังไว้เป็นดั่งจั่วแลควายตัวลายนั้นแล ตัว
 พระญาณมภิบาลทั้งหลายหากไล่เข้าไล่ฟันไล่สับไล่แทงยังยั้งทั้งหลายผู้งั้น เขาถือขันธ์คี่แก้วคี่เล่น
 หนีไฟบ่าวพระญาณมภิบาลเจ้าคี่ไฟได้ยับคมเอายังผู้ยั้งทั้งหลายผู้งั้นคืนมาได้แล้ว เขาคี่ผูกมัดดิน
 ขึ้น.....ปิ่นหัวลงดำแล เขาคี่.....ตกลงไฟในนารกคี่มีแลคี่เป็นทุกขเวทนาลำบากยิ่งนัก มีตนอัน
 ปุคย่อย ไฟเป็นบั้งเป็นท่อนไฟ.....คี่มีแล คี่มีดินอันกวนเผาไฟด้วยเลือดเลหนองพองไฟ มี
 เนื้อหนังควรกิเลสหนายนักหนา อันว่าสัตตนากรผู้ยั้งทั้งหลายนั้นอันไฟหากมาไหม้ผู้ยั้งทั้งหลาย
 ทุกเมื่อทุกยามคี่มีแล เทว ปพพตา อันว่าคอยสองลูกคี่มีเสียงอันดัง เหมือนดังเสียงฟ้าผ่าได้ ๗ ที
 เล่นเข้ามาหนึบมา...ยังผู้ยั้งทั้งหลายผู้งั้นหื้อปุคหื้อย่อยไฟเป็นดั่งคนทั้งหลายหากมาเผายังปุนนั้น
 แล ผู้ยั้ง ทั้งหลายผู้งั้นแลคี่ไฟในแผ่นเหล็กแดงประหมานค้อ.....แอวเพียงค้อ เป็นดั่งคนทั้งหลาย
 มาเสียบมาแทงยังบาทั้งหลายนั้นแล เต เปตวา อันว่าเปรตผู้ยั้งทั้งหลายผู้งั้นคี่หันแล้วยังคนแก้วเทพ
 มาไลตนทรงโถมไว้บ่เส้า เขาคี่จึงยกมือขึ้นไหว้วันทาว่า ภนเด ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีสิล มยิ อันว่าผู้
 ข้า ทั้งหลาย ปุพเพปี แต่เมื่ออยู่ในเมืองคนเมื่อก่อน บ่ข้านบ่ก้วยังกล้าคี่จึงได้กะทำ.....บ่ชอบ
 ประกอบในสิลในธัมม คี่เป็น

19. ผู้ยั้งทรงด้วยฐู คี่เหล้นฐูกับผัวท่านบ่ก้วยแต่บาปมักลูกฐู จึงเอาผัวท่านมาเป็นผัว
 ตน บ่ลูกฐูสุภาพนั้บแต่งความข่มเหงบ่ขาด ได้ประหมายังผัวตัว หากำก้วยได้ ผุงแม่ยังมักไค่
 เหล้นยินดีสนุกชมชาย ทรงทุกขด้วย เหล้นฐูจากผัวหากำก้วยได้ มักไค่ได้หื้อ.....เต็มใจแก่ล่ผู้ยั้ง
 ทั้งหลายคี่มีแล ภนเด ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีสิลทรงอิริริทธิ์ล้าเลิศอันประเสริฐในธัมม ขอจูงนำข่าวสาร
 เมื่อบอกแก่ชาวเมืองนอกชุมพู จูงอินคู้บั้งสัตตผู้ทุกยากอันลำบากในอาบาศผู้คายายปู้ยอันอยู่ใน
 ชุมพูทวีป จูงหื้อเขารีบกะทำบุญหื้อทานถึงลูกหลานผู้งั้นเป็นเปรต คี่ตั้งเกดหื้อยังทานรักสาสิล
 พึงธัมมเลอดอดน้ำหนายทานหื้อมาถึงลูกหลานผู้งั้นเป็นเปรต หื้อพ้นจากเขตอบายนารกที่นี้แต่เทื่อะ
 เถโร อันว่ามหาเทพมาไลตนยสยยัง อาห คี่กล่าววว่า เอือ เราจักหากำก้วยนำเมื่อบอกแก่ชาวเมืองนอก

ชุมพู่แท้ดีแลชะแล วตุวา คั่นว่าเจ้ากล่าวดังนี้แล้ว คโต เจ้าศรีสระแดงไฟสุวิไสหนอื่น ไผ่อยืนอยู่ หันเมตดาฝูงปาณา จุ่งกรุณายังสัตตฝูงทุกขัยากอันลำบากด้วยกัมม์ ทิสวา เจ้าศรีหันสัตตนารกทั้งหลาย จ่ายมภิบาลหากจัดยังสัตตฝูงพ่อชายทรงมักเหล้นซู้กับด้วยเมียท่าน นิริยมปารเล อัน จ่ายมภิบาลหากผูกไว้ คีถามชะไซ้เอาคำ บางพร่องคีถามเขียนด้วยเส้นหวาย บางพร่องคีถามเขียน ด้วยเส้นเหล็กผูกมัดทาบเข้าใส่ในขุมถ่าน

20. ถ่านไฟแดง คีมีแต่แรงกาตีมาที่นียดกันกินมี สุนกข อันว่าหมาทั้งหลายคีมา ขบแต่งกิดขาหื้อขาดหื้อปูดไฟคีมีแล บางพร่องคีถูกยาดกันกิน คีเป็นทุกขเวทนาแสนสิ่ง ร้องให้ วิงวอนตาย วิบากหลายจำจงถักไว้บรู๋ทอง คองธัมม์มีแต่กัมม์หลายเหลือถิ้น บรู๋พ้นจากเขตอบาย ฝูงอิงชายคนบาป บรู๋สุกภายในคองธัมม์ คีเป็นกัมม์ชักมาหื้อเป็นหมูมาเป็นคู่พร้อม วิบากาปริโส หมูผู้ชายฝูงเป็นเปรตเขาคีจักสังเกดแล้วแลลงหัน เถล่ ยังมหาเทพมาไลคีล่ำ....ไฟหันแต่ไกลงาม ยิ่งนัก อันว่าสัตตนารกทั้งหลายคีหันแล้ว คโต คีเลิกอัญชุลียกมือขึ้นไหว้แล้วคีร้องส่งยังมหาเทพ มาไลว่า หนเต ผู้ข้าไหว้เจ้าแก่นไธ้เทพมาไลภูบาท ขอจูงนำเอาข้าวสารเมื่อบอกแก่ลชวอนอกชุมพุมยิ ผู้ข้าทั้งหลายแต่ก่อนบ่ฮ้านบักยังกล้าคีได้กะทำเหล้นซู้กับด้วยเมียท่าน มีใจหาญบ่ ฮ้านฮ้อยอน เอาผ้าผ่อนของสัง ปรถาล์ หันเมียท่านงามราทยกิ้วฟางมายา เมียท่านปลากด้นจา หวานคำต่อฮ้อยร้ายต่อคำมามุสาวาทกะทำถ้อยคำ.....ฮ้อยอนนักปราชญ์เจ้าคนมีศีล สุรากินหลาย แพ่ง แต่งใส่ขันชะโคกไว้ตักกินแล้วลวดมามัวกล่าวคำมาโหร้องจีเหล้า ขอพระเป็นเจ้าจูงนำเอา ข้าวสารแห่งผู้ข้าเมื่อบอกอย่าซำริบเรียวไฟสุวิไสชุมพูทวีป หื้อเขาริบกะทำบุญ

21. หื้อทาน อันหวานชื่นซ้อย ค้อยฟุ้งธัมม์รักสาสิดแก้วเกตุ ๕ พระองค์ จุ่งหื้อเป็น อานิสงส์อันมาก นำตนแก้ว ฮอยาดน้ำหมายทาน หื้อมาเถิงลูกหลานฝูงเป็นเปรต สังเกดหื้อมาเถิงแด่ เทือะ เถโร เมื่อนั้นเบื่องบั้นมหาเทพมาไลตนทรงโฉมไว้องอาจ สุตวา ได้ยินคำสั่งมายังสัตตดาฝูง เป็นเปรต เจ้าคีจึงรับเอาคำว่า เอือ เราคีหากจักนำเมื่อบอกแก่ลชวอนอกชุมพูทวีป หื้อเขาริบกะทำบุญหื้อทาน มาเถิงลูกหลานฝูงเป็นเปรตแด่เทือะ คโต เจ้าศรีสระแดงหนีไฟสุวิไส หม้อใหม่ ทิสวา เจ้าศรีหันแล้วยังเปรตทั้งหลายทั้งอิงชายน้อยใหญ่ เอาใจใส่มีจนาทิฎฐิ ทิฎฐิอิลชชิ บ่ละอายแต่บาป ยมปาล อันว่าจ่ายมภิบาลผู้ใหญ่ คีซัดหอรอกใส่ลัมท่าวไผมา เต สดตา อันว่า สัตตทั้งหลายฝูงนั้น อันจ่ายมภิบาลหากมาตัมมาเทงมาเขียนมาตี ไม้เส้นเหล็กอันลูกเป็นเปี้ยวนั้นเป็น แลวดอกไม้อันแล้วด้วยเหล็กแดงอันลูกเป็นเปี้ยวแสงใสคีมาไหม้นตัวสัตตนารกทั้งหลายฝูงนั้นแล กาหากมายามาที่นกันคีมีแล สุนกข อันว่าหมาทั้งหลายฝูงนั้นคีมาที่นียดกันกินมีดั่งอันขาดปุด เปื่อยฮ้อยไฟคีมีแล บางพร่องคียังแต่หนึ่งแลษะดุก คีแผ่ไฟขึ้นต้นจั่ว บางพร่องคีป็นหัวตงบาง พร่องคีหนีดินขึ้นพายบนคีตกกลงมา สุนกขหมาทั้งหลายคีกิดคาบเคี้ยวแข่งขาคีมีแล เต สดตา อัน ว่าสัตตทั้งหลายฝูงนั้นคีร้องให้ขึ้นสู่ต้นจั่ว คีมีแต่

22. แร้งเลกาหากมาตอดตกลงคีมี่แล ก็เป็นทุกขเวทนาเจ็บปวดคีมี่แล ข้าแถมดอกไม้มันเล็กแดงสุบสอไว้เหนือหัวแห่งสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้นแล อันว่าแถวดอกไม้อันนั้นคียาเป็นไฟไหม้ลงทั่วตนตัวทุกแห่งคีมี่แล บางพร่องขาดเงินถึงลงมาลุ่ม บางพร่องดินตื้นตนหมื่นอยู่ได้เจ็บปวดแล้ว ก็ร้องไห้อยู่ทุกคน ก็เป็นทุกขเวทнал้าปากอยู่ในในหม้อที่นั่นคีมี่แล เต สดตา อันว่าสัตนารกทั้งหลายฝูงนั้น ทิสวา หันแล้วยังตนแก้วเทพมาโล ขาคีขอมือขึ้นไหววันทา อห คี กล่าวว่ ภาณเต ผู้ข้าคิไหวเจ้ากู มย ผู้ข้าทั้งหลาย ปุพเพ ในกาละเมื่อก่อนพ้นผู้ข้าได้เข้าอำนาจแห่งผู้มีจิตาภิกขุ ไพบินดีชอบหมู่เอาผีปู้ผีตานายลงมาจาก ฝูงผู้เฒ่าเขาคีมัฆวนกันมาข้าหมูเปิดไกล่ขอยกใส่ผีปู้ผีตาแถมมารากองเกล้ากู พระบัพปูบ่จามาแสวงหาความผิมาพุริ้มพระเจ้าให้....เสียฝูงนางเมียบคิป่ฉลาดได้เข้าอำนาจชอบหมู่ฝูงผีทั้งมวล จึงชวนกันเข้ามาเป็นปรต เข้าโจงเขตนารกที่นี้คีมี่แล เถโร เมื่อนั้น เมื่อบันเทพมาโลตนพระทรงโถมใส่บ่แล้ว เจ้าจึงขานคำรับว่า เอือ เราหากจกนำเมือบอกข่าวสารแก่ชาวชุมพูทวีปชะแล คโต เจ้าคิสระเด็จหนีไฟสู่วิไลนารกหม้อ ทิสวา หันแล้วยังหมู่ปรตฝูงนั้นอันอยู่ในหม้อนารกทั้งหลายนั้น บางพร่องจำยมภิบาลคีมักมัลลาก บางพร่อง

23. คีเอาเหล็กแดงมาใส่ในตา บางพร่องหมาคีมัฆบมาคาบไฟกิน บางพร่องคีมี่แต่แร้งเลกาบินมาสับมาตอดที่นยาคลากไฟคีมี่แล บางพร่องคีเอน้ำเหล็กแดงขอยอดใส่ปลากัดทั้งหลายฝูงนั้นคีมี่แล ก็เป็นทุกข์มากนักหนาแท้แล เต สดตา อันว่าสัตว์ทั้งหลายฝูงนั้นหันแล้วยังตนแก้วเทพมาโลงคัประเลิฐตนล้าเลิฐยังหนักหนา เขาคียอัญชลีประหม่มมือขึ้นไหวเจ้า แก่นไ้เทพ มาโลว่า ภาณเต ผู้ข้าไหวพระเจ้าแก่นไ้ตนทรงสืล ผู้ข้าทั้งหลายแต่ก่อนได้เป็นคน ได้เอาตนเข้าไฟบวช คิงามยังโยคในศาสนา อการวโว บักรพอยาลิกขาพระพุทเจ้า ได้เข้าสู่อำนาจแห่งคันทหา มีคำปราณาใคร่ได้ ยังประใจชาคิมิดันว่าเงินคำแลทอง เป็นของอันบ่ชอบบ่ประกอบในลิกขาบท บักัวขามโจงเขตขามครูบาอาจารย์ มีแต่คำปราณาหาเหล็กหาทองมาเป็นเงินแดง มาแปงเป็นเงินคำในตอกติตราเงินแดงคัวเกบคาบลาหาเงินคำมากะทำ.....หื้อเป็นเงินเป็นคำ ได้กะทำอันบ่ชอบคลองพระเจ้าหื้อเส้าหม่นหมอง บ่ปองลิกขาบทพระเจ้า จึงได้เอาตนตัวเข้ามาสู่เขตประเทศห้องอวิจันารกที่นี้คีมี่แล ขอนิมนคัพระผู้เป็นเจ้าตนเป็นเจ้าตนเป็นเหง้าในชุมพู จังอินดูยังผู้ข้าทั้งหลายจูงนำเอาข่าวสารเมือบอกแก่ลัชาวบ้าน....ชุมพู หื้อเขาเร่ง

24. กะทำบุญรักสาสืลฟังธรรมหื้อสังเกตอยาคน้ำหมายทานมาหาฝูงปณัตตทุกยากอยู่ล้าปากเหิงนานนี้แต่ เทือะ เถโร เมื่อนั้นเมื่อบันเทพมาโลตนองอาจ เจ้าคิขานคำว่ เอือ เราจกนำเอาข่าวสารเมือบอกแก่ลัชาวชุมพูทวีปทั้งหลายชะแล คโต เจ้าคียกโยริยาตหนีไฟสู่วิไลนารกหน่อใหม่ เจ้าคิหันปรตใหญ่เพ็งกัว มีหัวอันใหญ่ ลโยชะ มีลิ้นยาวได้ ๖ โยชนะ มีตนคัวสูงได้

สิบ ๘ โยชนะ เป็นโทษเหตุได้กินสุราเป็น.....ได้ ๕๐๐ ชาติ เป็นบ้าอันบ่ดี อนาคต นับประมานบ่ได้เป็นทุกข์โหดหนักหนา อันจำยอมภิกษุหากจะทำตามเหตุแห่งมหาปาตา อันว่าเปรต โหดทั้งหลาย ผุ่งนั้นหันแล ทิสฺวา หันเทพมาโลมหาเถรเจ้า เขาคือมือขึ้นใส่หัวเกศเกล้าไหว้ เทพแก้วไธมาโลว่า ภนฺเต ผู้ข้าไหว้เจ้าตนมีบุญ ผู้ข้าทั้งหลายขอเล่าเหตุกะทำ ปุพฺโพ ในกาละเมื่อก่อน ผู้ข้าทั้งหลายได้กินเหล้าเข้าไฟในข่วงเขตวัดวาทารามข่วงเจดีย์ ข่วงไม้สริมหาโพธิ ข่วงพระเจ้าแลวิหารทั้งฐานศาลาโรงธรรมเทศน์จึงเป็นโทษเหตุได้กินเหล้าแลได้ปลากฟูกากัน กล่าวหาธัมมอวดอ้าง ว่าตัวฉลาดในอวาสทรงธัมมมาเล่า ได้เอาผ้าเหลืองมาห่มแลหุ้ม เหตุว่าเป็นผ้าขาวเจ้าภิกษุผู้ข้าทั้งหลาย ได้กินเหล้าเข้ามาฟังธรรม จึงเป็นกัมม์เพื่อสุรา

25. ก็จึงได้พาตนตัวเข้ามาเป็นทุกข์เวทนา ได้เป็นอุตุกะได้เป็นหมา ๕ ร้อยชาติ อนาคต นับประมานบ่ได้ขอแก้พระยอดไร่จุงกรณณาขอเมตตาผู้ข้าหื้อ ได้ห้วยหน้าขึ้นสู่เมืองฟ้า ขอรุ่งนำเอาคำผู้ข้าเมื่อบอกแก่ชาวเมืองนอกชุมพู หื้อเขาจะทำบุญอย่าขาด สิบ ๕ อย่าได้กลาคเสียดน ผุ่งหมู่คนในชุมพูทวีปหื้อเขารีบกะทำบุญหื้อทานแล้ว อยาคน้ำมาหาผุ่งเมตตาเปรตโหดแต่เหิอะ เถโร อันว่ามหาเทพมาโลมฺทงโรจนไวโรจน์เจ้าค้ำลงไฟโปรดหื้อเขาพ้นจากโทษถึงสุขสำราญ ด้วย สมภารพระผู้เป็นเจ้าในชุมพูทวีปก็เร่งดูหั้นแลยังสัดดา ผุ่งเป็นเปรตสังเกตไว้นิมิตวา เจ้าค้ำไฟเสียแล้วค้ำเทอายังคนทั้งหลายออกหมดเสียงก็ยังค้ำแต่สัดกับทั้งผุ่งเป็นเปรตค้ำสังเกตไว้นี้แต่เวร ๕ ประการก็เอาไว้ถ้าพระเจ้าจอมราชเมตตาเดชะ เทพมาโลคไฟถึงแล้วยังสำนักยมมราชา ค้ำห้วยหน้ามาหาพระญาณมมราชแล้ว อาห ค้ำกล่าวว่าดูรามหาราช ตนองอาจในอบาย ผุ่งสัดทั้งหลายทุกหมู่ ถ้วนหน้าคู่อิงชาย๕เป็นทุกข์อยู่อบายยังมากหลายเหลือล้น บรู้นั้นแต่เวรทั้ง ๕ ยังอยู่ถ้าเจ้าจอมราชเมตตาเดชะตนทงโรจนไวบ่เส้า จักมาเป็นเจ้าปราบชุมพูบ่อย่าชะแล ยมราช อันว่าพระญาณราชยกนี้วน้อมมือใส่เกล้า ไหว้เจ้าเทพมาโลมฺทงว่า ภนฺเต ข้าไหว้เจ้าจอมราชตนมีบุญขอ

26. เจ้ามาเมตตาผู้ข้า สาธุคี่มีแล ผู้ข้าทั้งหลายขอสั่งเจ้าเมื่อบอกแก่ชาวชุมพูแต่เหิอะ ชุมพูทวีปมฺลสฺสา ข้าไหว้เจ้าตนทงสิดรักสาอินทริย์บ่เส้า พระเป็นเจ้าจุงเมื่อบอกกล่าวแก่ชาวเมืองนอกชุมพู หื้อเขารีบกะทำบุญหื้อทานอย่าขาด สิบแก่วราช ๕ พระองค์อย่าหื้อหลงมาเล่าพบที่เกล้าหลายที จุงหื้อหนีเมื่อเกิด ในชั้นฟ้าเลิศดาวติงสา อย่าหื้อมาราพบที่เกล้าอวิจิ จุงหนีเสียบ่หื้อพบ ผู้ข้าทั้งหลายค้ำขนิมนต์พระเป็นเจ้าจุงเอาคำผู้ข้าทั้งหลายเมื่อบอกแก่ชาวเมืองนอกชุมพูอย่าหื้อกะทำปาณาติบาต อย่าได้อาช้างเอาของท่าน อย่าได้เหล้นชู้กับด้วยเมียท่าน อย่าได้จุลยอย่าได้เสพสุรา อย่าได้คำพ่อแลติแม่ อย่าได้คำชิตีพราหมณ์ อย่าได้ข้าอรหันตา อย่าได้ตัดไม้สริมหาโพธิ อย่าได้.....แก้วเจดีย์ อย่าได้กะทำหื้อเลียดพระเจ้าออก อย่าได้กะทำร้ายแก่ภิกษุณคี่บ่ดี อาได้กล่าวฟูกำผุ่งนี้บ่เป็นคองคี่แล้วค้ำหื้อได้จำเรียวภาวนาคาถาเทวทูตทั้ง ๕ อย่าซ้ำรับนิมนต์

เมื่อบอกข่าวสารแก่เหล่าชาวชุมพู่แต่เทือะ เถโร เมื่อนั้นมหาเทพมาไลตนองอาจได้ยืนแล้วคำสั่งโอวาทสั่งสอนแห่งพระญายมราชแล้ว ตนผ่านแล้วก็สั่งอาตมาแก่พระญายมราชแล้วเจ้าก็สระเด็จพระผัดผายท่านก็ทะยานมาถึงที่อยู่ เท้าลัดมือเดียว ๑ คมี้แล เจ้าก็เทียวโงงวิหารของเขาหันแล ปุนทิวเส ในวันธุนรุ่งเช้า

27. เจ้าก็ถือถือเอายังบาตร แลผ้าแล้ว เจ้าก็สระเด็จพระเข้าไฟสู่บ้านเค้า.....เป็นที่เข้าจอดบิณฑบาตไฟ.....ด้วยแห่ง มนุสสา อันว่าคนทั้งหลายชาวบ้านนอกชอกชุมพู่ เขาก็เตือนกันว่า ดูราเจ้าทั้งหลายเหยีย จุ่งรีบเรียวบัดนี้ ยังมีมหาเถรเจ้าท่านคัมมาเมตตาดูหาสั่งมาใส่บาตรทุกคนขอนิมนต์ไว้ก่อน บ่อยอนเสียนทางลูกหลานอิงชายชาวบ้านนิมนต์เข้ามาใส่บาตรมหาเถรเจ้า เขานั่งวนขึ้นเข้าหื้อท่านแก่ลมหาเถรเจ้าแล้วจึงกล่าวว่าอุปาสก ดูราอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายเหยีย จุ่งเอากันมาฟังคำ สดุดา อันว่าสัตว์นรกทั้งหลายทั้งอิงชายใหญ่น้อยบรูคือ ร้อยคือพันคือหมื่นคือแสนยังมาหลายเหลือแหล่ ข้างแจ้งแผ่คามาหาวงศาพี่น้องฝูงเมตตาดเปรตใหญ่หื้อพี่น้องลูกหลานมีใจบานสัทธา หื้อกะทำบุญหื้อท่านรักษาสีลฟังธรรมอย่าขาด ใส่บาตรแล้วอย่าดน้ำมาหาฝูงสัตว์ดาเปรตน้อยใหญ่ หื้อเขาพ้นจากเขตนรก หื้อได้ขึ้นสู่สวรรค์ไฟเทียบนั่งแนบใกล้พระบาทไว้ อิตรา ไฟบูชาพระเกศแก้วจุฬามณีมหาธาตุ บ่หื้อขาดทุกวันสี่แลแต่เทือะ เถโร เมื่อนั้นมหาเถรเทพมาไลก็มีคำสั่งสอนยังชาวชุมพู่ที่ปทั้งหลายนี้อแล้ว เจ้าก็สระเด็จพระผัดผายไฟถึงอาวาสแห่งตนคัมมีวันนั้นแล อันว่าคนทั้งหลายเขา

28. ก็เว้นจากปาณาณข้าสัตตแลลักของท่าน บ่เหล้นชู้กับด้วยเมียท่าน บ่จูปถ่ายบ่กินเหล้าเข้าแลง ก็ยังหื้อท่านรักษาสีลฟังธรรมภาวนาอย่าขาด ใส่บาตรแล้วอย่าดน้ำไฟหาฝูงเปนเปรตทั้งหลายทั้งอิงชายใหญ่น้อยใหญ่ หื้อเขาได้พ้นจากอบายนรกทุกคนคัมมีด้วย...ดังกล่าวนานี้แล กรียาอันกล่าวแก่ใจยังมหาเทพมาไลชาคกยกแต่เคล้าตราบต่อเท้าถึงปลาย นิหิตต์ ก็ถวายบังคมสมเด็จสระเด็จ แล้วเท่านี้ก่อนแล จุฬสิกราชได้ ๑๒๗๕ ตัวปฐเมืองไล่เดือน ๔ ขึ้น ๕ ค่ำว่าไ้วัน ๗ ข้าตบหน้อยชื่อว่าสามเณรพาวิไซ ปลางเมื่อได้สร้างเขียนธัมมเทพมาไล...ปลางเมื่ออยู่วัดศรีภูมิมีนปลาลักเข้าแล ฐวู ฐวู แต่เทือะ พี่พี่พระตนใดเทศนาดีขอพิจารณาอาจิมเครือเขา....คัมมาพันจ่องผายข้าคัมมาเขียนตัวคัมมาบ่งามเด็กชาย ลางที่คัมปายก็ถ้อยไขว้ยอนใจบ่.....๑ เขียน.....ยังก็เป็นที่เหน้อยก็แอวหนาสุก ยามแตรลงสู่ค้ำ มอกสาวหวีหัวแขวงแวนบ่ดายนือ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายวีรยุทธ นาคเจริญ

วันเดือนปีเกิด

1 ธันวาคม 2516

ประวัติการศึกษา

- มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2534
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (การสื่อสารมวลชน) คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2536